

bb 68. /a belföldi...folyt./um

49. május 24-én: szur
50. befejeződött a nemzetközi elméleti konferencia balatonföldváron /12.jav./
51. kongresszusi oklevél a nemesvámosi tsz május 1. szocialista brigádjának
52. budapestre érkezett a finn külügyminiszter
53. a finn külügyminiszter életrajza
54. üdvözlő távirat romániába
55. halálos balesetek
56. befejeződött az európai vöröskereszt és vörös félhold társaságok konferenciája /13.jav./
57. ülést tartott az országgyűlés ipari bizottsága /14.jav./
58. hazaérkezett mexikóból az operaház együttese
59. blagoj popov látogatása fejező megyében
60. kitüntetések
61. új modelleket mutat be milánóban a granvisus
62. a nógrád megyei nevelési tanács: tejtermelés, tejfogyasztás
63. időjárás
64. könyvtervezők kiállítása
65. a nemzetek napja komlón - ünnepi nagygyűlés szekszárdon
66. tüzszerészek sikeres akciója az óbudai gázgyárban
67. két autóbusz összeütközött
68. hírjegyzék

...

- 46 -

- v e g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pástor jános

szerkesztette: halasi györgy, ágoston lászló
koronczay emil

21.25/um

21 0

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008N

Belföldi hírek

1981. május 8.péntek

bb.1.a tankötelezettség teljesítéséről - elemzés a miniszteriumban

i/me/ve/bc/gw kz

1981. május 8.

ebben a tanévben a tanköteles korú gyermekek csaknem 99 százaléka vesz részt az iskolai oktatásban. egymillió-százhatvankétezren tanulnak az általános iskolákban, 34 ezerrel többben, mint az előző tanévben. a legnagyobb a számbeli gyarapodás az első osztályokban, ahol 16 ezerrel többen kezdték meg tanulmányaikat, mint egy évvel ezelőtt. a hatévesek 96,2 százalékat iskolázták be, állapították meg a művelődési minisztériumban a tankötelezettség végrehajtásának elemzésekor. eredményként jelezték azt is, hogy az elsőosztályos tanulók 98,5 százalékat óvodai vagy iskolai foglalkozásokon előkészítették a tanulásra. azt a 4300 gyermeket, aki nem tartott lépést a többiekkel, korrekciós osztályokban oktatják, gond viszont, hogy a 6-13 évesek közül 14500 gyermeket, köztük 6700 iskoláskorba lépett nem irattak be az iskolába. a „beiskolázatlan”, hatévesek zöme a pedagógusok, az orvosok szerint még nem alkalmas az iskolai tanulásra. némelyik megyében, például hajdú-biharban s a fővárosban sok, más megyékben - így békésben, somogyban - kevés az iskolaéretlen gyermek. a területenként tapasztalható nagy különbség arra vall, hogy nem azonos elvek szerint bírálják el a gyermekek iskolaérettségét. ezért a minisztérium kezdeményezte, hogy az országos pedagógiai intézet, és más érdekelt szervezetek, intézmények közreműködésével bírálják felül az iskolaérettségi vizsgálatok gyakorlatát, valamint a korrekciós osztályok szervezésére kiadott minisztériumi állásfoglalást, s módszertani útmutatással segítsék elő a gyermekek szellemi képességének, esetleg értelmi fogyatékosságának korai felismerését.

/folyt.köv./

- 1 -

bb.1. /a tankötelezettség teljesítéséről -.....folyt./gw

több mint ötezer i-viii. osztályos tanulót egészségi okok, vagy rendkívüli körülményeik miatt felmentettek az iskola mindennapos látogatása alól. közülük 400-nál több a testi vagy érzékszervi fogyatékos, őket gyógy pedagógiai intézetekben kellene elhelyezni.

egyre több fiatal végzi el az általános iskola nyolcadik osztályát tanköteles korban. ebben a tanévben hiányzás, elégtelen tanulmányi előmenetel miatt az i-viii. osztályos tanulóknak 2,09 százaléka veszt tanévet. az országos átlagnál kevesebben a fővárosban, szolnok, vas, csongrád, békés, fejér, győr-sopron és somogy megyében, az átlagnál többen szabolics-szatmár, borsod-abauj-zemplén, nógrád, veszprém, bács-kiskun, hajdu-bihar és zala megyében. a tanévvesztések következményeként a beírt tanulók 9,5 százaléka tulkoros - ezek főleg v.,vii., viii. osztályosok-, és 9700-an nem fejezik be az általános iskolát a 16. életévük betöltése előtt. a tizenhatéves korosztály mintegy 2,4 százaléka a gyógypedagógiai intézményekben, 0,6 százaléka pedig a dolgozók általános iskolájában végezte el a nyolcadik osztályt az előző tanévben. a tankötelezettség tehát 95 százalékban teljesült. /mti/

bb.2. import helyett kooperáció, gazdaságosabb termékszerzés - a magnezitipari művek és a mineralimpex együttműködése

i/be/pp/gw kz

1981. május 8.

kedvezően befolyásolta a magnezitipari művek és a mineralimpex tevékenységét az együttes piaci fellépés és rendszeres információcsere. a két vállalat ezzel kapcsolatos együttműködési megállapodásának valóra váltása során eddig két kooperáció született. mindkettő annak a közös elemző munkának az eredménye amellyel azt vizsgálták, hogy az itthon nem gyártott, de igen nagy keletű termékek egyszerű megvételén túl, milyen más beszerzési források jöhetnek számításba. így kezdte meg egy oszt-rák céggel közösen a különleges feladatok elvégzéséhez alkalmas tűzálló betonok és masszák gyártását a magnezitipari művek. ebből a termékből évente mintegy 4-5 ezer tonna a hazai igény. /folyt.köv./

- 2 -

bb.2. /import helyett kooperáció,.....folyt./gw

az együttműködés eredményeként minden legyártott ezer tonnáként 4 millió schilling kiadásától mentesül a népgazdaság. a budapesti építőanyagipari szövetkezet bevonásával pedig a kézi formázású samott idomok iránti igény kielégítését oldották meg hazai gyártásból. ezekhez az alapanyagot a magnezitipari művek szállítja, ami késztermékké az ehhez megfelelő létszámú munkaerővel rendelkező szövetkezetnél alakul. tavaly ilymódon 135 ezer dolláros behozatalt tettek feleslegessé és az idei esztendőre már az eddig jelzett igények is meghaladják ezt az értéket.

a magnezitipari művek szakemberei azzal segítettek a mineralimpex külkereskedőinek, hogy elvégezték a külkereskedelmi vállalat által eladásra kínált tűzállóipari alapanyagok előzetes vizsgálatát és minősítését.

ez évre a két vállalat legfontosabb közös célja az, hogy olyan partnert találjanak a hazai konverteres acélművek tűzálló anyagainak szállításához, hogy a vele kialakított üzleti kapcsolat elősegítse a magnezitipari művek termékeinek viszonteladását is. /mti/

bb.3. a máv és a volán együttműködése

i/kf/s/pp/gw kz

1981. május 8.

a két közlekedési alágazat együttműködésének eddigi eredményeit értékelte, s további legfontosabb közös tennivalóiról tárgyalt a gazdasági vezetők bevonásával legutóbbi együttes ülésen a vasutasok, valamint a közlekedési- és szállítási dolgozók szakszervezetének elnöksége.

a közlekedéspolitikai koncepcióban meghatározott munkamegosztás alapján a máv és a volán a közlekedési szolgáltatások színvonalának emelésére, a népgazdaság személy-és áru fuvarozási igényeinek hatékony kielégítésére törekszik. ezt szolgálja az évtizedek során kialakult és továbbfejlődött együttműködésük is.

/folyt.köv./

- 3 -

bb.3./a máv és a volán..... folyt./gw

kapcsolatuk legrégebbi formájaként a személyszállításban naponta több mint 13 ezer vasuti- autóbusz csatlakozás fenntartásával - ezen kívül a közvetlen autóbuszjáratok folyamatos növelésével - az ország valamennyi településének van közlekedési lehetősége. a volán mintegy 250 autóbusz forgalomba állításával csaknem 1400 kilométer hosszúságban 60 gyengén kihasznált vasut-vonal vagy vonalszakasz személyforgalmát vette át. a máv rekonstrukciós programjának végrehajtását is segíti a volán a vasuti pályák felújításánál óhatatlan vágányzárak idején naponta 40-60 vonatpótló autóbusz közlekedtetésével. helyenként indokolatlanul, néhol szükségtelenül párhuzamos fuvarozások is kialakultak. ezért a volán a tavalyi menetrendi ciklusban 255, a mostaniban 36, a vasuttal együtt közlekedő, kisforgalmu autóbuszjáratot szüntettet meg.

a máv és a volán a népgazdasági haszon érdekében közös ajánlatokkal törekszik a közületi fuvarfeladatok átvételére, s együttesen gondoskodik a szállítások energiatakarékos megszervezéséről. a fuvarozás gazdaságossága, gyorsítása érdekében tovább szélesítik az egységgrakományos, egységcsomagos szállítási rendszert, s közös kedvezményekkel ösztönzik erre a fuvaroztatókat. összehangolják tennivalóikat, elképzeléseiket ahhoz is, hogy a népgazdaságban kialakuló munkarendhez minnél jobban alkalmazkodhassanak, ugyanakkor nem mondanak le arról sem, hogy az ötnapos munkahét bevezetése után az anyagi érdekeltség növelésével megnyerjék a fuvaroztató, az árufeladó és fogadó partnereket a folyamatos rakodáshoz is.

a lakossági szolgáltatások javítására például - a kavicsbánya vállalat bevonásával - a bányáktól távolabbi helyeken közös lerakatokat létesítenek, ahová a máv, s ahonnan házhoz a volán szállítja a kavicsot. a személyforgalom további fejlesztéséhez főleg a menetrendek összeállításában, az utazási igények jobb kielégítésében működik együtt a két ágazat, amely az ötnapos munkahét általános bevezetésével átszervezi a hétvégi közlekedést, átcsoportosításokkal megerősíti a vikend-, a kirándulónonalak járatait. ezek mellett, a szűkösebb anyagi lehetőségek egyesítésével, közös beruházásokat - a vasuti és autóbuszállomásokat, raktárakat, szociális és kulturális létesítményeket - terveznek. /mti/

- 4 -

bb.4. új helyen a zenélő udvar

i/is/gg/bc/gw kz

1981. május 8.

a budai várnegyedből a rózsadombra - a marcibányi téri művelődési központ kitűnő akusztikájú kertjébe - költözik a zenélő udvar. az új helyen, az idei nyár öt bérleti sorozatában, kiváló hazai kamaraegyütteseket, szólistákat s néhány külföldi vendégművészt hallhatnak a komolyzene hívei.

a koncertsorozat premierjére június 17-én kerül sor a budapesti rézfúvós quintett és a liszt ferenc kamarakórus ad hangversenyt az együttesek muzsikálnak című bérletben. e sorozat három további estjén a tátrai-vonósnégyes, benkő daniel és a bakfark consort, valamint sebő ferenc szerepel.

a mesterbérlet-ben az ausztráliai és újzélandi koncertkörutjáról a közelmúltban hazatért bartók vonósnégyes nyitja a sort, a régi korok zenéje sorozat befejezésekként pedig egy-, hazánkban még nem szerepelt, ír származású művész, a párizsban élő emer buckley lép dobogóra: régi csembalón böhm, froberger, muffat és bach műveit játssza.

július 11-től öt egymást követő csütörtöki estére szól a mozart bérlet. első vendége az oláh gusztáv emlékplakett idei kitüntetéttje, gáti istván, az utolsó pedig a több nemzetközi versenyen is díjnyertes takács-nagy vonósnégyes. a zenélő udvar pénteki estjei a fiatal zongoraművészeké: június 19. és augusztus 14. között - sorrendben- hernádi tilda, csalog gábor és nagy péter, szokolay gergely, valamint kiss krisztina követik egymást.

a zenélő udvar hangversenyeire - amelyeket rossz idő esetén a színházteremben tartanak meg - az országos filharmónia megkezdte a bérletek árusítását. /mti/

- 5 -

bb.5. ötletnap a tanácsházán

i/cs/bc/gw kz

1981. május 8.

az államigazgatási munka egyszerűsítésére, korszerűsítésére nemcsak az ügyfélszolgálati irodák, központi iktató-és leíró irodák létrehozásával, új, áttekinthető, naprakész nyilvántartások bevezetésével nyílik mód, hanem sok lehetőséget rejt még magában a tanácsi dolgozók eddigi megszokott munkája is. ezt bizonyítja az az ötletnap, amelyet a közelmúltban tartottak az v. kerületi tanácsházán.

a tanácsi dolgozók 138 javaslatot tettek, ötletet ismertettek saját nevükben, vagy egy-egy csoport, osztály megbízásából. a legtöbb javaslat a szakigazgatási szervek együttműködésének javítására vonatkozott. így például az egyik javaslatot megvalósítva a nem régóta működő tanácsi telexen kéri meg más kerületektől a különféle ügyek intézéséhez szükséges adatokat, vagy továbbítják a többi kerületeknek szóló anyagokat. ezzel sok időt - a postázási munka kizárásával esetleg napokat - takarítanak meg, mivel a választ is minden esetben telexen kapják. ugyancsak a jobb munkát szolgálja - ezt a javaslatot a későbbiekben váltják valóra - hogy a legtöbb ügyfelet fogadó osztályok a földszinten kapnak majd helyet, így nem zavarják más osztályok munkáját, s az ügyfeleknek is kevesebbet kell járkálniuk az épületben. egy másik munkakörülményeket, a munkahelyi közérzetet jelentősen javító ötlet is megvalósult: az osztályokon külön-külön helyiségbe kerültek a dohányosok, illetve a nem dohányzók. /mti/

- . -

bb.6. a kék-túra utvonalán - tv-kamerával

i/kj/bc/gw kz

1981. május 8.

másfélmillió lépés magyarországon címmel 14 részes filmsorozat vetítését kezdi meg május 12-én a magyar televízió. a hetenként jelentkező epizódok az országos kék-túra utvonalát kísérik végig. a nézők képzeletbeli utazást tehetnek a zempléni hegyek között, megismerkedhetnek a hernád és a saji völgyével, felkaszakodhatnak a bükk, a mátra, a borsöly csucsaira, sétálhatnak a cserhát, a gercse, a vértis vadregényes tájain, erdeiben, a népszerű pilisi parkerdőben. a t. konyi tura utvonala bodajktól zircig, majd onnan nagyvázsonyig halad, s végigvonul a balatonfelvidéken, valamint sümegettől az alpok aljáig. a sorozat zárórésze az ősz idézi az alpok magyarországra átnyúló részein.

/folyt.köv./

- 6 -

bb 6. /a kék-túra...folyt./um

rockenbauer pál újabb ismeretterjesztő sorozatának forgatócsoportja két és fél hónapig gyalogolta végig a több mint 1100 kilométeres utat, amelynek egy-egy állomásán szünetet egy-egy epizód. a tíz megyén átvonuló stáb száznál több faluban „vendégeskedett”, ismerkedett a táj történelmével, a legendákkal, amelyeket a várak, a sziklák őriznek.

a szakértők és az utikönyvek mellett a helyi lakosok is segítették a tv-sek munkáját. /mti/

bb 7. pályázat külföldi tanulmányutakra

i me/gg um kz

1981. május 8.

külföldi tanulmányutakra hirdetett pályázatot a művelődési minisztérium: lehetővé teszi, hogy a felügyelete alá tartozó oktatási és kulturális intézmények, vállalatok, intézetek, művészeti és nemzetiségi szövetségek, tanácsi irányítású oktatási, kulturális intézmények és vállalatok tudományos kutatói, művészeti és kulturális szakemberei, valamint a művelődési minisztérium munkatársai a tanácsok művelődési osztályainak munkatársai 1982-ben, illetve az 1982-83-as tanévben ösztöndíjjal tanulmányutakra mehessenek a szocialista, a fejlődő, vagy a tőkés országokba.

a tanulmányutak célja, hogy a pályázók szakmai információkat, tapasztalatokat szerezzenek, megismerjék szakterületükön elért legújabb kutatási módszereket, eredményeket, illetve külföldön ismerjék meg a magyarországi tudományos, oktatási, művészeti, kulturális tevékenység eredményeit. amint a pályázati felhívásból kitűnik: a pályázat elbírálásánál előnyben részesülnek az oktatás és közművelődés kutatói főirányába tartozó témák és a hungarica-kutatások. az egyhónapos, vagy annál hosszabb ideig tartó tanulmányutakra pályázóknak igazolniuk kell a nyelvismeretüket. kivételek e kötelezettség alól a műfordítók, a fiatal zeneművészek, a balett-táncosok, ugyancsak a nemzetiségi pályázók, ha abba az országba pályáznak, amelynek a nyelvtől anyanyelvi szinten beszélnek.

/folyt.köv./

- 8 -

bb 7. /pályázat...folyt./um

pályázni lehet a többi között a szovjetunióba, például a marxizmus-leninizmust oktatók öthónapos továbbképző tanfolyamára, Bulgáriába a szlavisztikával, Lengyelországba a polonisztikával foglalkozók nyelv-tanfolyamára, Indiában orientálistikával foglalkozó egyetemi tanár vagy kutató utazhat háromhónapos tanulmányutra, végzős arab-szakos egyetemi hallgató, vagy fiatal szakember egy-két éves tanulmányuton az arab nyelv és irodalom, történelem, néprajz, vagy földrajztudományi tanulmányait folytathatja Irakban, akadémiai tudományos fokozattal nem rendelkező fiatal kutatók a nemzetközi atomenergia ügynökség ösztöndíjára pályázhatnak, a szocialista országokba pályázók ez év június 30-ig, a tőkés vagy fejlődő országokba pályázók június 15-ig adhatják be pályázataikat munkahelyükön, illetve az egyetemeken, a szövetségeknél. /mti/

-.-

bb 8. pihent lisztet kap a pék - silók és automata zalaegerszegen

tas/um az kz

1981. május 8.

a négy, egyenként öt tonna befogadóképességű lisztsilót helyeztek üzembe a zalaegerszegi kenyérgyárban, a tárolótartályokból ugynevezett levegőszállításal, automata vezérlésű fűtőrendszerrel juttatják el a lisztet a pékekhez, az 54 millió forintos beruházás a nehéz fizikai munka, a zsákolás megszüntetése mellett a kenyér és a péksütemények minőségének javításához is hozzájárul, a kisméretű tárolóhelyiség miatt ugyanis eddig csupán két napra elegendő készletet tarthattott a gyár, s így nemigen süthettek „pihent”, lisztből, a silókban viszont akár három hétre elegendő mennyiséget is elhelyezhetnek. /mti/

-.-

bb 9. muzsikáló várak

igó/um az kz

1981. május 8.

Baranya öt középkori vára kitarja kapuit a muzsika előtt: tavasztól őszig alkalmi hangversenyeket rendeznek az évszázados falak között, a siklósi vár gótikus kápolnája, a szigetvári vár török dzsámija, a pécsváradi vár román kori altemploma, a máréi vár lovagi udvara és a pécsi vár hajdani kapubástyája remek pódiumot kínál a kamara jellegű énekkaroknak, zenekaroknak.

/folyt.köv./

- 8 -

bb 9. /muzsikáló...folyt./um

számos más műemléki épületben is rendeznek hangversenyt: a pécsi székesegyházban, mánfa és nagyharsány árpád-kori templomai-ban, továbbá olyan muzeumi környezetben, mint a pécsi reneszánsz kőtár és a szársomlyói modern szoborpark, az ének-zene művészetéhez ily módon szorosan hozzákapcsolhatják a társművészete ket: a koncertlátogatók az építészet és a szobrászat alkotásait is élvezhetik az előadások alkalmával. /mti/

-.-

bb 10. nem gyalogol a föld alatt, szalagon utazik a lencsehegy bányász

ráb/um az kz

1981. május 8.

naponként egy kilométernyi fárasztó gyaloglástól kimélik meg a bányászokat a dorogi szénbányák lencsehegyi aknájában: a bányász-üzem föld alatti térségében személyszállító szalagrendszert építenek ki, s a jövőben ezen utaznak - kényelmesen és biztonságosan - munkahelyükre a dolgozók, a lejtős aknán keresztül ugyan most is szállító-kocsikkal viszik a föld mélyébe a bányászokat, de a fej-tésekig még hosszas gyaloglás vár rájuk, különösen a műszak befejezésekor fárasztó a közlekedés s meredeken emelkedő vágatokon, a lencsehegyi személyszállítás gépesítésére 12 millió forintot költenek, hamarosan a dorogi szénbányák vállalat 21-es aknájában is a lencsehegyihez hasonló berendezéssel oldják meg a bányászok föld alatti utaztatását. /mti/

-.-

bb 11. olvasótáborok békésben

sam/um az kz

1981. május 8.

hat olvasótábort szerveznek az idén békés megyében, a hagyományos általános iskolai és ifjúsági táborok mellett olvasótábor fogadja a tehetséges cigánygyerekeket, bővül a békéscsaba-ban évek óta sikerrel működő szlovák táborok programja: a nemzetiségi fiatalok - középiskolások, főiskolai, egyetemi hallgatók - a békési megyeszékhelyen és a szlovákiai zólyomban vehetnek majd részt anyanyelvi foglalkozásokon, a népfront által szervezett nyári olvasótáborok kétszázötven diákot várnak. /mti/

-.-

- 9 -

bb 12. észrevették: foltos a vetés - légi határszemle a kisalföldön

cser/um az kz

1981. május 8.

Légi megfigyeléssel tárták fel a hanyagságokat az ország egyik legtermékenyebb földü vidékén, a kisalföldön. a győr-sopron megyei tanács és pártbizottság mezőgazdasági szakemberei helikopterről mérték fel, jól haladnak-e a határbéli munkák, szikkadnak-e a belvizjárta területek, milyen kárt okoztak a fagyok. az ellenőrzésen arra is fény derült, hogy több gazdaságban nem a kellő gondossággal vetették be a gabonátáblákat. a gépek fordulatainál kisebb-nagyobb területek vetetlenül maradtak. a műtrágyák kiszórásánál sem volt minden rendben: egyes területekre az előírtnál jóval több növényvédőszer szórta ki, másutt kevesebbet, s akadtak olyan földdarabok is, ahová a táblákon dolgozó brigádok hanyagsága miatt egyáltalában nem került műtrágya, illetve növényvédőszer.

a győr környéki, rábaközi, szigetközi, hanság vidéki földek fölött tartott légi ellenőrzés azzal a tanulsággal zárult: évente egyszer-kétszer nem árt körbejárni a magasból. a jövőben a tsz vezetők számára is szerveznek ilyen légi ellenőrzéseket. a most észlelt hibákra természetesen fölhívták a gazdaságok vezetőinek figyelmét s a légi ellenőrzést május végén megismétlik. /mti/

-.-

bb 13. a kartonokon ezernél több élő és holt település - helytörténeti adatbank pécsett

igó/um az kz

1981. május 8.

az ország első helytörténeti adatbankját hozzák létre pécsett. a dokumentációs gyűjtemény körülbelül negyedmillió kartont tartalmaz majd, rajtuk a történelmi baranya városainak és falvainak adatai. helyet kapnak tehát az adattárban mindazok a települések, amelyek a honfoglalástól napjainkig államjogilag vagy közigazgatásilag a megyéhez tartoztak, illetve tartoznak. a gyűjtemény a levéltár gondozásában működik majd.

nagyszabású tudományos vállalkozásról van szó, hiszen ezernél több élő és holt település történetét tárják fel, dolgozzák fel a szakemberek. magyar, latin, török, német és szerb-horvát nyelvi dokumentumokat vizsgálnak át hogy minél alaposabban megismerjék a települések életrajzát.

/folyt.köv./

- 10 -

bb 13. /a kartonokon ...folyt./um

számos baranyai falu ma már csak a nevében él. egy részüket az évszázadok vihara sodorta el, mint például az 1526-os mohácsi vész idején elpusztult földvár, más részük az újabbkori népmozgások következtében szűnt meg, mint például az 1970-ben kihalt zselici gyűrűfü.

az összegyűjtött anyagból később helytörténeti lexikon készül, ehhez azonban az adatoknak csupán a negyedét használják fel, a teljes dokumentációt továbbra is az adatbank őrzi majd. /mti/

-.-

bb 14. kukoricatörés májusban - teremnek a kísérleti gabonák

tób/um az kz

1981. május 8.

a szántóföldeken még sokhelyütt vetik a kukoricát, a gabona-termesztési kutató intézet szegedi növényházában pedig már megkezdtek a betakarítást, a csövek törését. több mint négyszáz kukoricatörzset nevelnek az automata klimaberendezésekkel felszerelt kétszáz négyzetméter alapterületű üvegházban, ahogy a kutatók mondják: a biológiai érégysorítóban. itt mindenkor a növény fejlődési szakaszaiban legjobban megfelelő hőmérsékletet, páratartalmat teremtik meg, s amikor arra szükség volt, száz darab, egyenként négyszáz wattos égő fényével pótolták a hiányzó napsütést.

az új fajták előállításához hét-nyolc év kell, s ezt a hosszadalmas időt rövidítik le az üvegházi termesztés közbeiktatásával. a kutatók próbálkoztak már azzal is, hogy melegégyi országokba küldtek ki magot, ott azonban a merőben más éghajlati és talajviszonyok között egészen másképpen fejlődtek, túl magasra nőttek, felnyurgultak, a növények ezért nemesítik ma már kizárólag idehaza a kukoricát. /mti/

-.-

bb 15. fotocellás gerebenek, kártolók - modellüzem mikosdpusztán

tas/um az kz

1981. május 8.

modell-üzemmé fejlesztik a lenfonó- és szövőipari vállalat mikosdpusztán működő zalai lenárugyárát. egy belga eljárás alapján mintegy 7,5 millió forintos beruházással újították meg a technológiát. megszűnt a lenfeldolgozás hagyományos módja: az áztatásnál bálarakók segítenek a munkásoknak, új gubozó gépsort helyeztek üzembe, a présgépeket szintén korszerűbbekre cserélték ki. /folyt.köv./

- 11 -

bb 15. /fotócellás...folyt./um

a fonalelőkészítők új munkacsarnokban fotócellás gerebenező és kártoló masinák mellett dolgoznak. a megváltozott gyártási folyamat nemcsak a termelékenység növelését és az eddiginél jobb minőségű, egyenletes színű fonal előállítását teszi lehetővé, hanem csökkenti az áztatási időt és energiamegtakarítást is biztosít. /mti/

.-.

bb 16. barkácstanfolyam - rádiótelefon készítésére

ráb/um az kz

1981. május 8.

hazánkban még ritkaságnak számít a tanfolyamot indított a csináld magad mozgalom keretében tatabányán a tit-stúdió és a Puskin művelődési központ, ugynevezett cb rádiótelefon elkészítésére és üzemeltetésére tanítják meg az érdeklődőket. az ilyen hordozható adóvevő készülékkel kedvező légköri viszonyok esetén 5-10 kilométeres, vagy ennél lényegesen tágabb körzeten belül is összeköttetést teremthetnek tulajdonosaik. vállalatoknál például a daruk irányítására, hidszerkezetek beemelésénél használják ezeket a miniatűr készülékeket, magánszemélyek pedig karamboloknál segílyt kérhetnek, tüzeseteknél jelezhetnek egymásnak, vagy munkahelyükről családjukat kereshetik otthonukban, ha nincsen telefonjuk.

hazánkban még alig néhány ezerre tehető a cb-sek tábora, s zömük a fővárosban található. a rádiótelefon elterjedését nehezíti: nehezen lehet még beszerezni a szükséges alkatrészeket, pedig a készülék összeállítása nem ördöngösség. a tatabányai tit-tanfolyamon a televízió operatőrei és az országos frekvenciagazdálkodási hivatal szakemberei tanítják meg a félszáz érdeklődőt arra, hogyan lehet 2000-3000 forintból összeállítani a mindössze 15-30 centiméteres rádiótelefont. a tit segít az ehhez szükséges alkatrészek beszerzésében is. jó tudni: erkölcsi bizonyítvány bemutatásával bárki engedélyt kaphat a postától ilyen készülék üzemeltetésére. /mti/

.-.

- 12 -

bb 17. virágba borultak az almafák szabolcsban

kal/um az kz

1981. május 8.

jó egy hetes késéssel, de fehér ruhát öltöttek a szabolcsi almáskertek, 25 ezer hektáron virágba borultak a fák. az erős éjszakai lehülés nem tett kárt a gyümölcsösökben, ahol már mindennütt munkához láttak a méhészek. az áfész szakcsoportjainak 1200 tagja vonult ki kaptáraival. több mint 30 ezer méhcsalád szorgoskodik a virágok beporzásán. a méhekhez hasonló szorgalommal végzik teendőiket a növényvédő szakemberek is: sokhelyütt már az ötödik permetezést végzik, a gombásodás, a lisztharmat ellen védekeznek. természetesen ezekben a napokban olyan szerekekkel dolgoznak, amelyek nem ártanak apró segítőtársaiknak. /mti/

o

.-.

- 13 -

bb.18. koszoruzási ünnepség a győzelem napja alkalmából

t/gy/z/gw ál

1981. május 8.

a hitleri fasizmus felett aratott győzelem 36. évfordulója alkalmából pénteken koszoruzási ünnepséget rendeztek budapesten, a vigadó téren lévő szovjet hősi emlékműnél.

a magyar és a szovjet himnusz hangjai után az országos béketanács nevében sebestyén nándorné elnök, kovács béla főtitkár és sütő gyula titkár helyezték el a kegyelet és a megemlékezés koszoruját. ugyancsak koszorut helyeztek el az emlékmű talapzatán a szovjet békebizottság hazánkban tartózkodó küldöttségének vezetője, szafonov, vlagyimir dmitrijevics, a szovjet békebizottság tagja vezetésével. a hazafias népfront budapesti és v. kerületi bizottsága részéről révfalvi csaba, a budapesti bizottság titkára koszoruzott. a kegyelet virágaival borították az emlékmű talapzatát a főváros dolgozóinak képviselői is.

és gara róbert az V. kerületi bizottság titkára a koszoruzási ünnepség az internacionale hangjait ér véget. /mti/

bb.19. itt az igazi tavasz - leállították a távfűtést a fővárosban

i/mg/jk/gw ál

1981. május 8.

a távfűtő művek pénteken reggel leállította a fűtést a fővárosban. itt az igazi tavasz, a napi átlagos hőmérséklet 15 fok fölé emelkedett, a péntek déli órákban 18-23 fok meleg és verőfény lesz. a meteorológiai intézetben nem is tavaszias, hanem egyenesen nyári as időjárásról beszélnek, amikor a hétvége kerül szóba. szélcsendes, verőfényes napok, 20-25 fokos meleg és derült, csillagos éjszakák várnak ránk az elkövetkező napokban, sőt, még a jövő hét elején is. az időjárás és a hirtelen támadt meleg azonban csalóka. a távfűtő művek is készenlétben marad, s ha valamelyik óvoda, iskola vagy bölcsőde meleget kér, részükre bekapcsolják a kazánokat. /mti/

10.11/gw

10.11/gw

- 14 -

bb.20. koszoruzások a gellérthegyi felszabadulási emlékműnél

t/gy/z/zsu ál

1981. május 8.

a fasizmus felett aratott győzelem napja alkalmából, valamint csehszlovákia felszabadulásának 36. évfordulója tiszteletére václav moravec, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete, és a diplomáciai képviselőlet tagjai pénteken megkoszoruzták a gellérthegyi felszabadulási emlékművet.

a hitleri fasizmus szétzuzásának 36. évfordulója alkalmából koszorut helyeztek el a gellérthegyi felszabadulási emlékmű talapzatán rudolf rossmeisl, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete és a diplomáciai képviselőlet tagjai. a koszoruzási ünnepségen ott volt vlagyimir pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete. jelen volt farkas mihály vezérőrnagy, budapest helyőrség parancsnoka. /mti/

pénteken

bb.21. halálos közlekedési baleset ittasságból

gk/zsu ál

1981. május 8.

budapatajon, vezetői engedéllyel nem rendelkező egyedfi józsef 19 éves ordasi tsz-tag, ittas állapotban, kölcsönként motorkerékpárral egy kanyarban kisodródott az uttestről és a telefonoszlopnak ütközött. egyedfi a helyszínen meghat. /mti/

bb.22. a lottó nyerőszámai

gk/zsu ál

1981. május 8.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a salgótarjánban megtartott 19. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

13, 23, 38, 45, 48

/mti/

10.30/zsu

10.30/zsu

-15-

bb.24. eternit - nyolc színben

ráb/ká/gw ál

1981. május 8.

színes eternitlapok készítésére alkalmas gépsor üzemi próbáit kezdték meg pénteken a nyergesujfalui eternitgyárban. a 18 méter hosszú festő-gépsorral évi egymillió négyzetméternyi színes tetőfedő - és burkoló eternitlapot készíthetnek. nyolcféle színű - többek között piros, fekete, zöld, kék és sárga - eternitlapok kerülnek le a berendezésről, mostanáig csak kísérleti berendezéssel és kis mennyiségben készítettek színes palát a gyárban. a nagy teljesítményű új gépet a gyár műszaki gárdája tervezte és a műhelyek dolgozói készítették el. az eternit tartós, időtálló színezéséhez szükséges festési technológiát ugyancsak a gyár műszaki dolgozói kísérletezték ki.

/mti/

bb.23. paradicsomszüret visontán

kov/ká/gw ál

1981. május 8.

megkezdődött a paradicsomszüret visontán, a hevesi állami gazdasági növényházában, pénteken délelőtt küldték el az első szállítmányt piacra. a visontai paradicsomot a heves megyei zöldségtől vállalat a mátra iparvidékein, az üdülőkből és az egri piacon értékesíti. a növényházban mintegy ezer négyzetméternyi területen terem paradicsom, a bokrok 2-3 méter magasra nyúlnak és egy-egy száron, nagy fürtökben 60-70 paradicsom is érlik. a következő hetekben rendszeresen küldenek a korai primőről piacra.

a visontai üvegházakat a gagarin hőerőmű hulladékenergiájával fűtik. a hőerőmű üzemeltetése közben felforrósodott nagy-tömegű víz egyrésze a növényház csőrendszerén át jut el a hűtőbe.

/mti/

bb.25. felhasználható: 16.00 órától

régi perzsaszőnyegek kiállítása sárváron

kre/ká/gw ál

1981. május 8.

régi perzsaszőnyegekben nyílt kiállítás pénteken sárváron, a bemutatott negyven szőnyeg a 16-19. századból származik. különböző keleti műhelyekben készültek. a korai darabok szinte festményszerűek, valamennyi rendkívül szingazdag, némelyiken szátötven színárnyalat is megkülönböztethető. a nádasszy ferenc muzeumban

a hopp ferenc keletázsiai művészeti muzeum és az iparművészeti muzeum anyagából összeállított kiállítás októbergi tart nyitva.

/mti/

11.37/gw

- 16 -

11.37/gw

bb.26. felhasználható: 17.00 órától!

fritz jános szobrászművész kiállítása balassagyarmaton

csiz/ká/gw ál

1981. május 8.

a balassagyarmati horváth endre galériában pénteken megnyílt fritz jános szobrászművész kiállítása. a nagykanizsai születésű szobrász - a képzőművészeti főiskolán somogyi józsef tanítványa -, a fiatal képzőművészek stúdiójának tagjaként rendszeresen szerepel közös és egyéni tárlatokon. több köztéri szobrárt állították fel egyebek között budapesten és zalaegerszegen. a május 28-ig látogatható tárlaton fritz jános huszonkilenc portréja, kispalsztikája, érméje és domborműve tekinthető meg.

/mti/

bb.27. felhasználható: 17.00 órától!

tóth ernő festőművész kiállítás dunaujvárosban

dáv/ká/gw ál

1981. május 8.

a mese és a valóság határán mozgó, a gyermekrajzok egyszerűségével rokon festményekkel mutatkozott be tóth ernő békéscsabai festőművész dunaujvárosban, az úitz teremben pénteken megnyitott kiállításán. a tárlaton több, mint negyven alkotását láthatják az érdeklődők.

tóth ernő 1978-ban iván szilárd, barcsay jenő és patay lászló tanítványaként fejezte be a képzőművészeti főiskolát, 1979-ben derkovits ösztöndíjat kapott. három éve állít ki rendszeresen.

/mti/

bb.28. felhasználható: 16.00 órától!

vörös zászló átadási ünnepség

kal/ká/gw ál

1981. május 8.

pénteken ünnepségen adták át a minisztertanács vörös zászlóját a 3290 hektáron gazdálkodó jármi alkotmány termelőszövetkezet 1292 fős kollektívájának. a három település - jármi, papos és ör - határában gazdálkodó, főként gyümölcs-termesztéssel foglalkozó nagyüzemnek adományozot kitüntetést czimbalmos béla, a tot főtitkára adta át major józsefnek, a tsz elnökének. /mti/

11.47/gw

- 17 -

12.00/gw

bb.29. sokmilliós megtakarítás szántás nélküli talajműveléssel
- tudományos tanácskozás és bemutató karcagon

end/ká/zsu ál

1981. május 8.

a középtisza-vidéke egyike az ország azon területeinek, ahol a mezőgazdasági termelés biztonsága érdekében sürgető a komplex meioráció. szolnok megyében a leginkább veszélyeztetett földek víz és talajrendezésére, minőségének javítására, továbbá a talajpusztulás elleni védelemre 20 évre szóló tanulmánytervet készítettek. e program végrehajtása a legkritikusabb területeken, a jászásban és a tiszai vízlepcső térségében, már az idén megkezdődött - jelentették be pénteken a debreceni agrártudományi egyetem karcagi kutató intézetében rendezett tudományos tanácskozáson.

az intézet kutatói nemzetközileg is figyelemre méltó módszert dolgoztak ki a vízrendezésre és a talajnedvesség szabályozására. az eljárás lényege, hogy a szélsőséges kémiai összetételű és rossz vízháztartású talajokon, többek között a szikes táblákon is megvalósítható a vízkészlet szabályozás és ezzel a biztonságos termelés. a talaj vízkészletének jobb megőrzése érdekében a szántás nélküli mélyművelést ajánlják. a módszer alkalmazásának talajtani és hidrológiai jellemzőit eljuttatták a termelő üzemeknek. az őszi kalászosok szántás nélküli talajművelésének technológiáját a nádudvari rendszer partnergazdaságai eddig tízezer hektáron alkalmazták, s az eljárással a talajművelésre fordított költséget 10 millió forinttal csökkentették./mti/

bb.30. bőséges zöldségellátás a hét végére

i/kg/ve/pp/zsu ál

1981. május 8.

jó piaci ellátás ígérkezik a hét végére, bár a hűvös idő néhány növény fejlődését hátráltatta, s így késik az érés. mégis - részben a nagymennyiségű import miatt - általában olcsóbb a zöldség, mint tavaly ilyenkor.

a múlt évi termékek közül bőséges a kínálat burgonyából, hagymából, céklából és sárgarépbából. kifogyóban van viszont a fejeskáposzta, de ebből megjelent az új is, kilogrammonként 22 forintos áron.

/folyt.köv./

11.55/zsu

-18-

1205
pa

bb.30./bőséges ... folyt./zsu

megfelelő az ellátás uborkából; ára a héten 4 forinttal csökkent, s 12 forinttal olcsóbb kilója, mint tavaly ilyenkor. az uborka részben pótolja a kisebb salátafelhozatait. csongrád és bács-kiskun megyéből most kevesebb érkezik ebből a zöldségből, mert meleg híján lassult a fejlődése. ugyanígy paprikából is kevesebb jut az üzletekbe. feltöltötték viszont a boltokat import paradicsommal, ennek kilónkénti ára egy hét alatt harmincforinttal csökkent. van már petrezselyem is, két forinttal olcsóbban kínálják, mint tavaly ilyenkor.

olcsóbb lett az alma: kilója 19 forint helyett 16 forint, s előreláthatóan a hónap végéig tart még a készlet. megjelent - igaz kis mennyiségben - az eper, 100 forint fölötti kilónkénti áron. ha melegebbre fordul az idő, a jövő héten már több lesz belőle, így ára is mérséklődik. a jobb időt várja a cseresznye is, kedvező esetben május közepén az első korai fajták már szedhetők lesznek./mti/

bb.32. felhasználható: 15 órától!

magyar és jugoszláv tankönyvkiadók eszmecseréje szegeden

dén/ká/gw ál

1981. május 8.

a magyar tankönyvkiadó vezetői, tankönyvirók, művelődésügyi szakemberek pénteken a szegedi juhász gyula tanárképző főiskolán ankéton tanácskoztak dávid andrással, az újvidéki tartományi tankönyvkiadó igazgatójával. az eszmecsere keretében elismeréssel szölkak dávid andrásnak nyelv és varázs című kötetéről, amelyet a közelmúltban jelentetett meg hazánkban a magyar tankönyvkiadó. a jugoszláviai szakiró az ottani magyar nyelvű iskolai oktatással, az anyanyelv iskolán kívüli ápolásával foglalkozik könyvében, amely a hasonló magyar szakirodalmat is gazdagítja.

az ankét alkalmával petró andrás a magyar tankönyvkiadó igazgatója elmondotta, hogy immár két évtizedes multra tekintenek vissza az évről-évre bővülő kapcsolatok a jugoszláviai kiadókkal. évente mindkét országban 15-20 kötet kiadását segítik kölcsönösen. a magyarországon kiadásra kerülő szerb-horvát nyelvű köteteket nyelvi szempontból sokszor jugoszláviában lektorálják, jugoszláviai könyveket magyar grafikusok illusztrálnak. iskolai tankönyvek cseréjében, közös kiadású kötetekben is megnyilvánul az együttműködés.

az ankéthez kapcsolódóan a kőrösi józsef szakközépiskolában könyvkiállítást rendeztek, amelyen a legújabb magyar tankönyvek mellett, vajdaságban kiadott műveket is bemutatnak.

/mti/
12.20/gw

pa

- 19 -

bb.31. a szerkesztőségek figyelmébe!

gw ál

1981. május 8.

mai bb.21. sz. hírünk /halálos közlekedési..../

1 bek. 1 sorában a név helyesen:

dunapatajon, vezetői engedéllyel

/mti/

bb.33. nyit a római

gk/dg/gw ál

1981. május 8.

május 9-én, szombaton megnyitja kapuit a római strand-
fürdő - közli a fővárosi fürdőigazgatóság.

/mti/

bb.34. időjárásjelentés

gw

1981. május 8.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. május 8.-án 13.00
órákor:

meleg idő

az atlanti -óceán felett nagy kiterjedésű ciklon örvénylik.
hatására a brit-szigeteken, valamint a kontinens nyugati partvidé-
kén erősen felhős az ég, többfelé esik az eső, zápor, helyenként
zivatar van. hasonlóan változékony, csapadékos az idő délkelet-
európában, a fekete-tenger környékén, továbbá a kelet-európai al-
föld nagy részén. ott is gyakran esik az eső, zápor. délnyugati
áramlással száraz, meleg levegő halad a kontinens belseje fölé.
így közép-európában nyáriás melegre fordult az idő, a napsütést
csak kevés felhő zárvarja, az érintett területeken az évszakhoz
képest is meleg az idő, a hőmérséklet csúcserőteke több fokkal a
sokéves átlag felett alakul.

/folyt.köv./

13.05/gw

- 20 -

1405

150

bb.34./időjárás...../folyt./gw

házánkban csütörtökön a keleti országrészben jobbra erő-
sen felhős volt az ég. onnan szórványos esőről. záporról érkezett
hír. másutt napos, száraz idő volt. általában 10, 13 órán keresz-
tül sütött a nap. az északi szél még gyakran megerősödött. a hő-
mérséklet csúcserőteke a felhős és esős helyeken 13 és 17, máshol
17 és 22 fok között alakult. pénteken hajnalra az ország nagy ré-
szén 2 és 7 fokig hült le a levegő. ma a délelőtti folyamán tulnyo-
móan derült, száraz idő volt. a hőmérséklet 11 órákor az országban
14 és 20 fok között váltakozott.

budapest belterületén csütörtökön a hőmérséklet napi közép-
értéke 15,5 fok volt, ez 0,3 fokkal magasabb mint a százéves átlag.

ma 12 órákor budapesten 21 fokot mértek, a tengerszintre
átszámított légnyomás 1013 mb, gyengén süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órákor siófoknál 12 fok
volt.

várható időjárás szombat estig:

általában kevés felhős, száraz idő. időnként megélénkülő
szél. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 4 és 9, leg-
magasabb nappali hőmérséklet szombaton 20 és 25 fok között.

a duna vizállása budapestnél: 305 cm, a víz 11,2 fok.

/mti/

bb.35. váncsa jeno sajtótájékoztatója a parlamentben

t/jf/gk/pp/gw kz

1981. május 8.

váncsa jeno mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter az
agrártermelés helyzetéről és feladatairól tájékoztatta pénteken
a parlamentben az újságírókat. elmondotta, hogy az ágazatok ki-
egyensúlyozott belső ellátást biztosítanak és kellő arányban já-
rulnak hozzá az exporthoz. a fejlett mezőgazdasággal rendelkező
országok első harmadába tartozik hazánk; mindenekelőtt az egy la-
kosra jutó gabona- és hustermelési eredmények alakultak kedvező-
en a nemzetközi összehasonlításban. mindehhez jelentős beruházá-
sok segítettek hozzá az üzemeket az v. ötéves terv időszakában:
5 év alatt a mezőgazdasági üzemek 124 milliárd forintot költöt-
tek bővítésre és korszerűsítésre. az élelmiszeripar 52 milliárd
forintos beruházással fejlesztette a feldolgozó tevékenységet,
és így kialakult a nyersanyag-termelés, valamint az áru feldolgo-
zása között a megfelelő összhang.

/folyt.köv./
13.44/gw

- 21 -

1405

150

figyelemre méltó az is, hogy a kistermelés eszközállománya bővült, miután öt év alatt a háztáji gazdák 6 milliárd forintos kölcsönt vettek föl és saját anyagi erejükkel is hozzájárultak létesítményeik, eszközeik, valamint állatállományuk gyarapításához, kiegészítéséhez.

a miniszter az agrártermelés hiányosságaival kapcsolatban rámutatott, hogy a népgazdaságnak ez az ágazata ma még nem a kellő és lehetséges mértékben járul hozzá a nemzeti jövedelem növeléséhez. ezért a következő időszakban többet kell tenni a termelési költségek csökkentéséért, a nyersanyagokkal és az eszközökkel való hatékonyabb gazdálkodásért. különbségek mutatkoznak az ágazatok teljesítménye között is; amíg például a gabonatermelők világszinten dolgoznak, addig a kertészetek, de mindenekelőtt a zöldségtermő területek hozamai és költségviszonyai még kedvezőtlenek. sőt, nemhogy csökkent volna, az elmúlt időszakban még tovább mélyült az ágazatok közötti színvonal-különbség. ugyancsak tovább differenciálódott a termelők köre, még pedig - a termelés eredményességére nézve előnytelenül a teljesítmények tekintetében. a gazdaságok egy része valóban kedvezőtlen körülmények között dolgozik, mégis közülük nem egy a mostoha viszonyok között is boldogul, mások viszont nem tudják megoldani saját erőforrásaik, tartalékaik mozgósítását, s valamiféle „külső”, segítségre várnak.

a vi. ötéves terv időszakában a mezőgazdasági termelés több színűbbé válik, mivel az előirányzat szerint az itthoni ellátás teljes alapanyag-szükségletét - egészen csekély import kivételével - a magyar termelők állítják elő. erre a sokszínű termelésre a biztonságos ellátás érdekében van szükség, és ez nem kis feladatot ró az agrártermelőkre. a változatos feladatok mellett ugyanis lankadatlanul folytatni kell a gabona- és a huszprogram megvalósítását. 1985-re 15 millió tonna gabonatermésel és 2.2 millió tonna hústermeléssel számolnak, az előirányzat teljesítése a termelők és a feldolgozók részéről összehangolt, jól szervezett munkát kíván.

/folyt.köv./
13.47/gw

a sokrétű teendők megkövetelik, hogy a gazdálkodókat a jövőben is megfelelő időben előre informálják a szabályozó rendszer esetleges várható változásairól. már az elmúlt évben közzétették a mezőgazdasági felvásárlási árak, valamint az ártámogatások változásait, ennek nyomán a gazdaságok időben felkészülhettek az 1981. évi módosításokra, és volt idejük az alapos tervezésre. azt, hogy felkészültek és helyesen számoltak a lehetőségekkel, bizonyítja: az idén az első negyedévben továbbra is zavartalan a vágóállat- és egyébek között a tejfelvásárlás - mindkettő még nőtt is - és a zöldségfelhozatal is kiegyensúlyozott volt. az év első három hónapjának exportja a tavalyinál nagyobb. örvendetes az is, hogy elmozdult a holtponton a gépforgalmazás. négy hónap alatt négy milliárd forint értékű gépet és felszerelést értékesített az agrotársulat. az értékesítést segítette, hogy a kedvezőtlen adottságu üzemek 900 millió forint hitelhez jutottak és ebből új gépeket vásároltak. nem ilyen kedvező a műtrágya-forgalmazás, az idén eddig a kívántnál és a tervezettnél egyaránt kevesebbet vásároltak a termelők.

a mezőgazdasági nagyüzemek fejlesztési tevékenysége jelenleg is igen élénk, ami a vi. ötéves terv megalapozása szempontjából örvendetes. nagy a vállalkozókévd. az idén 1.6 milliárd forintot költenek a komplex talajjavításra, a meliorációra és 100 ezer hektáron látnak hozzá az intenzív gabonatermelési program megvalósításához két termelési rendszer keretében. kibontakozott az energiaprogram, és mind jobb eredményeket érnek el a gazdaságok a nyersolaj-takarékosságban. hosszú évek óta először napirendre került a régi állattelep rekonstrukciós bővítése. a nagyüzemek ötödével több elkészült és végrehajtásra váró tervvel rendelkeznek, mint aminek kivitelezésére anyagi lehetőségük van. ennél fogva a legfontosabb beruházásokat részesítik előnyben, és válogatnak a lehetőségek között.

a mezőgazdaság tavaszi helyzete általában kielégítő. az őszi kalászos gabona vetésterülete azonban a korán beköszöntött tél, illetve a tavaszi belvizek miatt elmarad az előirányzattól. helyette kukoricát vetnek a gazdaságok, de a munkát egyelőre akadályozza, hogy 50-55 ezer hektáron továbbra is belviz borítja a földeket, s így nem indulhatnak szántógépek. fagykár is fújtotta a gyümölcsösöket, ezek mértékéről csak később győződhetnek meg a szakemberek.

/mti/
14.04/gw

bb.36. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. május 8.-án 14.00 óráig

gw kz

1981. május 8.

1. a tankötelezettség teljesítéséről
2. import helyett kooperáció
3. a máv és a volán együttműködése
4. új helyen a zenélő udvar
5. ötletnap a tanácsházán
6. a kék-túra utvonálán
7. pályázat külföldi tanulmányutakra
8. pihent lisztet kap a pék
9. muzsikáló várak
10. nem gyalogol a föld alatt a Lencsehegyi bányász
11. olvasótáborok békésben
12. foltos a vetés - légi határszemle
13. helytörténeti adatbank pecsett
14. kukoricatörés májusban
15. fotocellás gerebenek, kártolók
16. barkácstanfolyam
17. virágbaborultak az almafák szabolcsban
18. koszoruzási ünnepség
19. itt az igazi tavasz
20. koszoruzások
21. halálos közlekedési baleset
22. a Lottó nyerőszámai
23. paradicsom szüret visontán
24. eternit - nyolc színben
25. régi perzsaszőnyegek kiállítása
26. fritz jános szobrászművész kiállítása
27. tóth ernő festőművész kiállítása
28. vörös zászló átadó ünnepség
29. sokmilliós megtakarítás
30. bőséges zöldségellátás
31. szerkesztőségek figyelmébe
32. magyar és jugoszláv tankönyvkiadók eszmecsereje
33. nyit a római
34. időjárásjelentés
35. váncsa jénő sajtótájékoztatója
36. hírjegyzék

/mti/
14.11/gw

- . -
- 24 -

14.11/gw

bb.37. javult a közlekedés biztonsága győrött - ülést tartott a városi tanács végrehajtó bizottsága

msz/st/gw kz

1981. május 8.

a város forgalmi rendjéről tárgyalt a győri tanács végrehajtó bizottsága pénteki ülésén. a testület megállapította, hogy a forgalom korszerűsítését és a közlekedés biztonságát jól szolgálják az utóbbi időben végrehajtott forgalomszabályozási intézkedések. köztük is az egyik legfontosabb, a történelmi belváros tehergépkocsiforgalmának korlátozása, a belváros szűk utcáiról kitiltották azokat a teherautókat, amelyek nem árut szállítanak az üzleti negyedbe, de korlátozták az áruszállító járművek behajtási idejét is, ugyanakkor megszüntették a teherforgalmat a belvárost nádorvárossal összekötő lenin hidon a felüljáró szűk átmenetképesége miatt. az intézkedés eredményeként máris érezhetően csökkent a közlekedési balesetek száma ezen a környéken. a városon áthaladó forgalom csökkentésére az új mosoni-duna híd megnyitása adott lehetőséget. javultak a tömegközlekedés feltételei is, s ebben jelentős szerepe van a lépcsőzetes munkakezdes bevezetésének.

az ülésen szóvá tették, hogy a forgalombiztonságra kedvezőtlenül hatnak az ideiglenesen elrendelt változások. ezért a testület azt javasolta, hogy a közlekedésbiztonság miatt szükséges változásokra feltűnőbb előjelzésekkel, burkolati jelek felhelyezésével, fényvisszaverő jelzések alkalmazásával hívják fel a gépkocsivezetők figyelmét. a balesetek miatt veszélyes nagyforgalmu csomópontokat lássák el jelzőlámpákkal, a gyalogos átkelőhelyeknél pedig javítsák a közvilágítást.

/mti/
bb.38. somoskői nyári tárlatok

csiz/st/zsu kz

1981. május 8.

somoskői nyári tárlatok címmel pénteken kiállítás-sorozat kezdődött a somoskőújfalui művelődési házban. a májustól szeptemberig tartó somoskői program első kiállítója mérsáros erzsébet textilművész, aki ez alkalommal nyolc nagy gobelinnel, egy gobelinterjűvel és hat fonalmozaikkal szerepel.

a mostani tárlatot júniusban somoskői ödön festőművész kiállítása követi, júliusban néprajzi-helytörténeti kiállítás rendeznek, augusztusban szabó mihály fazekas munkáit tekinthetik meg az érdeklődők, az 1981. évi somoskői nyári tárlatok utolsó, szeptemberi kiállításán salgótarjáni üveg-művészek mutatják be alkotásaikat, üveg és fény címmel./mti/

14.30/zsu

- . -
-25-

14.30/zsu

bb.39. magyar-nszk gazdasági tárgyalások

i/pp/zsu kz

1981. május 8.

veress péter külkereskedelmi miniszter és dr. otto graf lambsdorff, a német szövetségi köztársaság szövetségi gazdasági minisztere bonnban aláírta a magyar-nszk gazdasági, ipari és műszaki együttműködési vegyesbizottság ötödik ülésének jegyzőkönyvét.

a miniszterek tárgyalást folytattak a két ország közötti gazdasági kapcsolatok alakulásáról és további perspektíváiról. megállapították, hogy a kétoldalu árucsereforgalom értéke tavaly első ízben haladta meg a négy milliárd nyugatnémet márkát. a közösen elfogadott kereskedelempolitikai célkitűzésekkel összhangban az áruforgalom harmonikusan fejlődött, és a magyar kivitel behozatalunkat meghaladó növekedése révén passzívumunk tovább mérséklődött. a két ország vállalatai közötti kooperációs kapcsolatok az elmúlt évben tovább fejlődtek. az együttműködés bővítésére a jövőben elsősorban a gép- és híradástechnikai ipar, a vegyipar és a gyógyszeripar, az energiatermelés, az alumíniumipar területén kínálkozik lehetőség. hangsúlyozták a gazdasági kapcsolatok kiegyensúlyozott továbbfejlesztéséhez fűződő kölcsönös érdekeltiséget. megállapították, hogy a gazdasági kapcsolatok jelentősége nő, és ez hozzájárulhat a nemzetközi politikai légkör javításához. véleményüket cseréltek továbbá a világkereskedelem helyzetéről; mindkét ország a kereskedelmi korlátozó protekcionista akadályok megszüntetése mellett száll sikkra. a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatokkal összefüggésben alá-húzták az együttműködés fejlesztésében a két ország kölcsönös érdekeltiségét.

veress péter találkozott hans-dietrich genscherrel, a német szövetségi köztársaság külügyminiszterével. a megbeszélésen jelen volt kövári péter magyar nagykövét is.

nszk-beli tartózkodása során veress péter látogatást tett az esseni krupp konzernnél, ahol megbeszélést folytatott berthold beitz-cel, a felügyelő bizottság elnökével. ugyancsak találkozott otto wolff von amerongen-nel, a német ipari és kereskedelmi kamarák szövetségének elnökével. a megbeszélések során eszmecséret folytattak a két ország vállalatainak együttműködéséről és annak távlatairól.

veress péter pénteken hazaérkezett a német szövetségi köztársaságból./mti/

--

14.40/zsu

-26-

15.45
17.30

bb.41. fogadás csehszlovákia nemzeti ünnepén

t/cs/ve/dg/zsu kz

1981. május 8.

csehszlovákia ujjászületésének 36. évfordulója, nemzeti ünnepe alkalmából václav moravec, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete pénteken fogadást adott a nagykövetségén.

a fogadáson részt vett óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, gyenes andrás, az mszmp kb titkára, trautmann rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke, marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese, berecz jános az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője, pullai árpád közlekedés- és postaügyi miniszter, sághy vilmos belkereskedelmi miniszter és nagy jános külügyi államtitkár. jelen volt politikai, állami, társadalmi életünk sok más, jeles személyisége, valamint a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja./mti/

--

bb.40. elutazott a bolgár közellátási miniszter

sl/s/pp/zsu kz

1981. május 8.

pénteken elutazott hazánkból a bolgár küldöttség, amely jordan mladenov közellátási és állami tartalékügyi miniszter vezetésével tartózkodott budapesten. a delegáció csikós-nagy béla államtitkárnak, az országos anyag- és árhivatal elnökének meghívására az anyagi-műszaki ellátást tanulmányozta. kétoldalu konzultációkon vitatták meg a termékgazdálkodás rendjében alkalmazott adminisztratív és közgazdasági eszközök érvényesülését, a kereskedelmi módszerek alkalmazását és továbbfejlesztését a termelőeszköz kereskedelemben, az állami tartalékolási politika irányelveit és gyakorlatát, továbbá az anyagi-műszaki ellátás mechanizmusát./mti/-

--

bb.43. megkezdtek a szabadföldi karalábé szedését csongrádban

tób/st/zsu kz

1981. május 8.

hazánk legnagyobb korai karalábé termő vidékén, a szentesi tájkörzetben nemcsak a fóliasátrak alól, hanem a szabadföldi ültetvényekről is szedik a terméseket. pénteken a csongrád megyei zöldérett vállalat több mint három darab zsenge primőrt vásárolt fel és szállított a hazai piacra, valamint külföldre. a jövő hét közepéig ez a mennyiség a kétszeresére emelkedik./mti/

Lszószar

14.45/zsu

-27-

15.30

bb.42. idegenforgalmi tanácskozás győrrött

cser/st/zsukz

1981. május 8.

az 1981. évi idegenforgalmi szezonnyitó tanácskozásukat pénteken győrrött tartották meg a győr-sopron megyében működő idegenforgalmi szervek, utazási irodák, kereskedelmi és vendéglátóipari vállalatok vezetői, a tanácskozással egyidőben győr-sopron megyét bemutató idegenforgalmi kiállítás nyílt a megyei tanács székházának aulájában. mint a tanácskozáson hangoztatták, a megye idegenforgalmi feladatai helyzetének kellő sajátosságából adódnak. győr-sopron megye egyrészt bővelkedik műemlékekben, szép tájakban, gyógy- és termálvizekben, másrészt területén vannak az ország legnagyobb forgalmu határállomásai: hegyeshalom, rajka, sopron. állandó tartózkodási céllal évente mintegy 300-400 ezer turista érkezik a megyébe, az átmenő idegenforgalom viszont ennek a sokszorosa. a szállás-helyek gyarapítása mellett tehát a nagy tömegű átutazó külföldi és hazai turista igényeinek kielégítésére is nagy figyelmet kell fordítani. az érintett helyeken és utvonalakon ezért folytatják a vendéglátóipari és a kereskedelmi hálózat fejlesztését. sopronban és hegyeshalomban nagy ütemben dolgoznak a határátkelőhelyek bővítésén. sopronban befejeződött a pannónia szálló bővítése. több vendéget fogadhatnak a győri és soproni kempingek is.

a megyében működő utazási irodák fokozták kínálatukat az ideérkező turistáknak. a soproni lokomotív turistahobby vonatokat közlekedtet az osztrák-magyar határ térségében. a győri ibusz egy bécsi utazási irodával kooperálva harsági programokat szervez. a külföldi vendégeknek nyújtott szolgáltatások növelése mellett az ezen a tájon élők utaztatásáról sem feledkeznek meg. elsősorban a szomszédos országok határmenti területeire szerveznek utazásokat, kirándulásokat a megye és az északdunántúli körzet lakosai számára./mti/

-. -

bb.44. szerkesztőségek figyelmébe!

zsu kz

1981. május 8.

bb.20./bőséges zöldségellátás ../ 1. folyt.
1-2. sorában a szöveg helyesen:

megfelelő az ellátás az uborkából. ára a héten 4 forinttal csökkent. fajtától, minőségtől függően különként 32-44 forintért vásárolhatják a háziasszonyok, s ez 12 forinttal olcsóbb, mint tavaly ilyenkor. az uborka ...
/mti/

-. -

-28-

15.00/zsu

15.00

16.00
OF

bb 48. a finn külügyminiszter pénteki programja

t kj/um dg

1981. május 8.

pénteken a külügyminisztériumban folytatódott és befejeződtek a magyar- finn hivatalos külügyminiszteri tárgyalások puja frigyés és paavo va:yrynen között. a tárgyaló felek a megbeszélés során a nemzetközi helyzet főbb kérdéseit tekintették át. megkülönböztetett figyelmet fordítottak a nemzetközi béke, a leszerelés és az enyhülés kérdéseire, ezen belül is elsősorban az európai biztonság és együttműködés problémájára.

a tárgyalásokon részt vett matusek tivadar, hazánk helsinki és osmo va:inöla:, a finn köztársaság budapesti nagykövete is.

a tárgyalások befejezése után, a délutáni órákban, lázár györgy a minisztertanács elnöke a parlamentben fogadta paavo va:yrynt. a szívélyes légkörű találkozáson részt vett puja frigyés, valamint matusek tivadar és osmo va:inöla:.

/folyt.köv./15.28 h

bb 45. az ötéves vállalati tervezés tapasztalatairól tárgyalt a vasasszakszervezet elnöksége

t sz/gk um pp kz

1981. május 8.

a kohászati, a gépipari és a villamosenergia-ipari vállalatok már meghatározták az új ötéves tervidőszak fő célkitűzéseit, kijelölték a vállalati fejlesztések fő irányait, felgyorsult a végleges tervek kialakítása. a vasasszakszervezet elnöksége pénteki ülésén megvitatta a tervek készítéséig eddigi tapasztalatait, s állást foglalt amellett, hogy a vi. ötéves terv készítésénél a gyárak, üzemek fokozottabban támaszkodjanak a piackutató és marketing munkára, az export-árprognózisokra, a bérek és keresetek tervezésénél pedig jobban vegyék figyelembe a termelési és a munkaerőstruktúra változásait.

mint az ülésen megállapították: a tervek készítését néhány helyen lassítja az exportlehetőségek körüli bizonytalanság, máshol - például az év elején önállóvá vált gyárakban - az elhúzódó vagyongosztás vagy a tárgyi, személyi feltételek hiánya miatt késnek vele.

hatvan kohászati és gépipari vállalat már a múlt év végén előzetes tervkonceptiót készített. ezek a tervek tendenciájukban, mutatóikban tükrözték a népgazdasági irányelveket. ugyanakkor a vártnál kisebb exporttal számoltak és szociálpolitikai elképzeléseik is csak általánosságokat tartalmaztak. jelenleg ezek a vállalatok a különböző irányelvek, tervkonceptiók és információk alapján véglegesítik terveiket.

/folyt.köv./

- 29 -

15.33/um

15.00

16.00
OF

bb 45. /az ötéves vállalatifolyt./um

a szakszervezet vezetői megállapították, hogy a vállalatok döntő többsége a vi. ötéves tervidőszakban létszámcsökkenést tervez, amely a budapesti telephelyeken nagyobb mértékű. az egyes vállalati létszámtervek között azonban igen nagy a szóródás, sőt jónéhány üzem irreálisan létszámnövekedéssel számol.

a szociális tervek készítésénél számos vállalatnál tervvariációk készülnek. a szakszervezeti bizottságok munkáját segíti, hogy több üzemben, például a ganz műszer művekben, a csepel autógyárban, az egyesült izzóban, az orionban a dolgozókat széles körben bevonták a tervezésbe, s előre kiadott kérdőíveken gyűjtötték össze az igényekről, elképzelésekről a véleményeket. a tervvezőmunkánál ezeket rangsorolva veszik figyelembe. örvendetes, hogy a legtöbb vállalat a munkakörülmények további javítását szorgalmazza, sokan terveznek a csökkent munkaképességű dolgozók részére külön munkahelyeket és minden vállalat tervében szerepel a lakásépítkezés támogatása. /mti/

-. -

bb 49. felhasználható 16.30 órától!

elutazott blagoj popov

t sl/s um pp kz

1981. május 8.

Lázár György, a minisztertanács elnöke pénteken hivatalában fogadta Blagoj Popovot, a macedon szocialista köztársaság végrehajtó tanácsának elnökét. a szívélyes légkörű, baráti eszmecserén részt vett Marjai József, a minisztertanács elnökhelyettese, Roska István külügyminiszter-helyettes és Milan Veres, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete is.

a macedon vendég a nap folyamán Hetényi István pénzügyminiszterrel és Pozsgay Imre művelődési miniszterrel is megbeszélést folytatott.

délután az országházban befejeződtek a hivatalos tárgyalások Marjai József és Blagoj Popov között. a megbeszélések végeztével emlékeztető okmányt fogadtak el a magyar népköztársaság és a macedon szocialista köztársaság gazdasági kapcsolatainak bővítési lehetőségeiről. ennek alapján a két fél szakértői elsősorban a vas- és színesfémkohászat, a gépipar, valamint a mezőgazdaság és az élelmiszeripar területén végeznek további vizsgálatokat az együttműködés fejlesztésének konkrét feladatairól.

Blagoj Popov pénteken elutazott hazánkából. bucsuztatására a keleti pályaudvaron megjelent Marjai József és Milan Veres nagykövet is. /mti/

-. -
- 30 -

15.41-um

15⁵⁰
15⁰

18.00

bb 46. elhunyt koltai imre

um dg kz

1981. május 8.

Koltai Imre nyugállományú alezredes, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1939 óta volt tagja a pártnak, 67 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása - katonai tiszteletadással - május 18-án 14 órakor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp néphadseregi bizottsága

polgári védelem országos parancsnokság

/mti/

-. -

bb 47. új diákszálló budapesti orvostanhallgatóknak

t of/s um dg kz

1981. május 8.

új diákszállóval gazdagodott a semmelweis orvostudományi egyetem: pénteken budapesten a viii. kerületi tömő utcában felavatták 500 hallgató elhelyezésére alkalmas kollégiumát. dr. Szécsényi Andor, a SOTE rektora vette át az új létesítményt a diákok képviselőinek jelenlétében tartott ünnepségen dr. Hutás Imre miniszter-helyettesétől. a kilencemeletes modern épület a Józsefváros ma már sok-sok toronyházból formálódó centrumában, az üllői uti klinikák közelében áll. jóllehet éppen a vizsgaidőszak kezdetére kezdődhetett meg a beköltözés a szállóba, sokan azonnal áttették ide „székhelyüket”, az albérletekből meg a SOTE régebbi kollégiumaiból is. azért nincs még „telt ház”, mert az új tanév elsőéves orvostanhallgatói számára is fenntartottak jónéhány lakrészt. mert a szobák mindegyike - a diákok fogalmaztak így - valóban szinte lakosztálynak tekinthető. zömmel négyágyas szobákban helyezkedhetnek el a tanuló kollektívák, mégpedig abban a személyes összeállításban, ahogy a diák önkormányzat jóváhagyásával társultak. az első lakók, csoportok sorshuzással döntöttek arról, melyik lakrészbe kerüljenek.

a budapesti orvosegyetemisták közül körülbelül 1200-an igényelnek diákszállóbeli elhelyezést, az új létesítmény megnyitásával most már összesen körülbelül 900-an élhetnek-tanulhatnak kollégiumban. a tömő utcai szálló lakói - családi, szociális helyzetük, nemkülönben tanulmányi előmenetelük alapján - több kategóriába soroltan 190-960 forintot fizetnek egy hónapra a „lakásért”, és a teljes ellátásért, amely magában foglalja az étkeztetést - főtt ételt ebédre, vacsorára - és a legszükségesebb szolgáltatásokat.

/folyt.köv./

- 31 -

16.00/um

16²⁰

bbb 47./uj diákszalló...folyt./um

a diákszalló vezetői elmondták : arra törekszenek, hogy a hallgatók lehetőleg egész tanulmányi idejükre, tehát hat esztendőre kapjanak állandó otthont. ugyanakkor frissen végzett orvosok, gyógyszerészek, fogorvosok kezdeti lakásgondjain is enyhítenek azzal, hogy közülük néhányan mintegy patronáló tanárként szakmai foglalkozások tartását vállalhatják a kollégium lakói részére, s ezért meghírtározott ideig ők is a lakóközösség tagjai lehetnek.
/mti/

-.-

bb 51 dr. szentgáli gyula emlékülés szekszárdon

blb/um st kz

1981. május 8.

dr. szentgáli gyula, a tolna megyei balassa jános kórház-rendelőintézet tavaly elhunyt főigazgató főorvosa, a számítástechnika egészségügyi alkalmazásának hazánkbeli uttörője tiszteletére országos emlékülést tartottak pénteken szekszárdon a megyei kórházban. dr. aczél györgy, a semmelweis orvostudományi egyetem tanszékvezető tanára, a magyar kórház szövetség elnöke méltatta dr. szentgáli gyula kiemelkedő munkásságát, s bejelentette, hogy a magyar kórház szövetség elnöksége megalapította a magyar kórházügyért elnevezésű emlékérmét, amelynek első példányát posztumusz dr. szentgáli gyulának ítélte oda, s a kitüntetést átadta a kiváló szakember özvegyének. dr. molnár ádám, a tolna megyei kórház-rendelőintézet főigazgató főorvosa előadásában ismertette dr. szentgáli gyula csaknem husz esztendőszekszárdi működését, kezdeményező szerepét a számítástechnikai módszerek egészségügyi alkalmazásában.

a tanácskozáson mintegy husz előadás és korreferátum hangzott el a számítástechnika egészségügyi alkalmazásának kérdéseiről, tapasztalatairól és lehetőségeiről. az emléküléshez kapcsolódóan a neumann jános számítógéptudományi társaság tolna megyei szervezete számítástechnikai bemutatót tartott, amelyen működés közben szemléltették a robotron gépcsaldót és az ugynevezett standardizált egészségügyi fogalmakon alapuló információrendszert.
/mti/

-.-
- 32 -

16.05/um

16.05

bb 52. felhasználható 18.00 órától!

magyar vezetők üdvözlő távirata csehszlovákia nemzeti ünnepe alkalmából

i dg/um kz

1981. május 8.

dr. gustáv husák, elvtársnak,
csehszlovákia kommunista pártja központi bizottsága főtitkárának,
a csehszlovák szocialista köztársaság elnökének,

dr. lubomir strougal elvtársnak,
a csehszlovák szocialista köztársaság szövetségi kormánya elnökének

p r á g a

kedves elvtársak!

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, minisztertanácsa és a magunk nevében elvtársi üdvözlötünket és szívből jövő jókívánságainkat küldjük önöknek, valamint a csehszlovák szocialista köztársaság testvéri népeinek nemzeti ünnepük, hazájuk felszabadulásának 36. évfordulója alkalmából.

a szovjetuniónak a hitleri fasizmus felett aratott történelmi győzelme csehszlovákia népei számára is megnyitotta a mélyreható társadalmi változások, az ország szocialista átalakulásának történelmi utját.

a magyar nép nagy figyelemmel és őszinte elismeréssel tekint azokra a kimagasló eredményekre, amelyeket az elmúlt 36 évben csehszlovákia dolgozó népe, csehszlovákia kommunista pártjának vezetésével a szocialista építőmunka minden területén elért. csehszlovákia kommunista pártjának a közelmúltban megtartott xvi. kongresszusa kijelölte a fejlett szocialista társadalom építésének időszerű feladatait, amelyek teljesítésével tovább gyarapodik a csehszlovák szocialista köztársaság és gazdagodik a dolgozó nép anyagi és szellemi élete.

a világ haladó, békeszerető erői nagy megbecsüléssel tekintenek a csehszlovák szocialista köztársaságnak a testvéri szocialista országok közössége tagjaként, a nemzetközi biztonság erősítése, a béke védelme és a társadalmi haladás elősegítése érdekében kifejtett széles körű nemzetközi tevékenységére.

/folyt.köv./

- 33 -

16.20/um

16.20

10. TT
[Signature]

bb 52. /magyar vezetők ...1.folyt./um

örömmel tölt el bennünket, hogy országaink és népeink szoros együttműködése és barátsága, a magyar szocialista munkáspárt és csehszlovákia kommunista pártja kapcsolata töretlenül fejlődik a marxizmus-leninizmus, és a proletár internacionalizmus elvei alapján. Összinté törekvésünk, hogy ezeket a kapcsolatokat - történelmünk haladó, forradalmi hagyományaira, valamint a szocializmus évtizedeiben elért közös sikereinkre támaszkodva - tovább mélyítsük és erősítsük.

nemzeti ünnepük alkalmából elvtársi és baráti üdvözlőnként küldjük önöknek és újabb sikereket kívánunk építőmunkájukban, a tudomány és a kultúra fejlesztésében, szocialista országuk felvirágoztatásában.

kádár jános
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának első
titkára

losonczi páál
a magyar népköztársaság elnöki
tanácsának elnöke

lázár györgy
a magyar népköztársaság miniszter-
tanácsának elnöke

x x x

csehszlovákia felszabadulásának 36. évfordulója alkalmából apró antal, az országgyűlés elnöke táviratban fejezte ki jókívánásait alois indrának, a csehszlovák szocialista köztársaság szövetségi gyűlése elnökének.

az évforduló alkalmából táviratban üdvözölte csehszlovák partnerszervezetét a hazafias népfront országos tanácsa, a szakszervezetek országos tanácsa, és a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága. /mti/

-. -

bb 50. megnyilt a kmetty jános emlékmúzeum szentendrén

bam/mné um st kz

1981. május 8.

pénteken szentendrén megnyilt kmetty jánosnak, a magyar festőművészet kiemelkedő jelentőségű mesterének emlékmúzeuma. a művészetpártoló város a marx tér egyik felújított polgárházában adott végleges otthont a gyűjteménynek. az emlékmúzeum anyagának zömét még életében a művész ajándékozta a szentendrei múzeumnak, s ez hagyatéka alapján még további 275, jórészt grafikai művel bővült. a most megnyilt első kiállítás kmetty festői munkásságát, az állami és magángyűjteményekből kölcsönzött darabokkal kiegészítve mutatja be.

/folyt.köv./

- 34 -

16.25/um

1400

17. 8

bb 50. /megnyil a kmetty...folyt./um

az emlékmúzeum földszinti termeiben több mint 50 festményt állítottak ki, ezek az 1910-es évektől kezdődően egészen a 70-es esztendőig reprezentálják kmetty jános művészi pályafutását. a pincében lévő kiállítótermekben pedig a művész 10 üvegfestményét és 30 grafikáját mutatják be, a gazdag grafikai anyag további darabjait időszakos kiállításokon láthatja majd a nagyközönség. a múzeumban helyezték el a kmetty jános gyűjtéséből származó népi butorokat, kerámiákat is. /mti/

-. -

bb 53. felhasználható 20.15 órától!

elutazott a lengyel honvédelmi szövetség küldöttsége

cs/ve um dg kz

1981. május 8.

pénteken elutazott hazánkból a lengyel honvédelmi szövetség - a lok - delegációja, amely waclaw jagas altábornagynak, a lok elnökének vezetésével - kiss lajos vezérőrnagynak, az mhsz főtítkáranak meghívására - május 3-8. között tartózkodott hazánkban. a küldöttséget fogadta csémi károly vezérezredes, honvédelmi államtitkár.

a lok delegációja magyarországi tartózkodása során meglátogatótt több mhsz-bázist és klubot budapesten és somogy megyében. /mti/

-. -

bb 54. átadták a munka vörös zászló érdemrendet a nádudvari vörös csillag tsz-nek /losonczi páál/

szü/um st hgy

1981. május 8.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa a munkaversenyben elért kiváló teljesítményeiért, valamint az elmúlt öt évben végzett kimagasló munkája, termelési eredményei elismeréseképpen a munka vörös zászló érdemrendjével tüntette ki a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezetet. a kitüntetést pénteken a termelőszövetkezet új gépszerelő csarnokában rendezett ünnepi közgyűlésen losonczi páál, az elnöki tanács elnöke az mszmp politikai bizottságának tagja adta át szabó istvánnak, a vörös csillag tsz elnökének.

/folyt.köv./

- 35 -

16.56/um

1400

17. 8

bb 54. /átadták a munka vörös...folyt./um

a 18 ezer hektáron gazdálkodó szövetkezet termelési értéke tavaly már 2 milliárd forint volt, az öt évvel ezelőtti kétszerese, fél évtized alatt 128 millió forintról 359 millió forintra emelkedett a szövetkezet nyeresége, az egy főre eső nyereség 57 ezer forintról 116 ezer forintra nőtt, az ötödik ötéves tervben 750 millió forintot ruháztak be, búzából 60 mázsa körüli, kukoricából a 90 mázsa, burgonyából a 422 mázsa termést értek el hektáronként. nemcsak az állatállomány, hanem az állati termékek feldolgozása is dinamikusan növekedett a termelőszövetkezetben, első sorban az évente 100 ezer sertés levágására és feldolgozására alkalmas vágóhid megépítésével. a vörös csillag tsz 13 társulás központja, köztük a nádudvari kukorica- és ipari növény termelési rendszernek, amelynek a technológiájával az ország 370 nagyüzemében 650 ezer hektáron termelnek különböző növényeket. /mti/

-.-

bb 56. a béke és barátsági hónap országos nyitánya - ülést tartott az országos béketanács

t ma/jk um dg hgy

1981. május 8.

a hitleri fasizmus feletti győzelem 36. évfordulója alkalmából pénteken a parlamentben ülést tartott az országos béketanács. az ünnepi eseménnyel egyben megkezdődött a béke és barátsági hónap, a magyar békemozgalom hagyományos, országot átfogó esemény-sorozata.

a tanácskozást - amelyen megjelent sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára - sebestyén nándorné, az országos béketanács elnöke nyitotta meg. kiemelte: a hónap akciói arra hivatottak, hogy kifejezésre juttassák népünk tettekészségét az emberiség békéjének megőrzésére, a fejlett szocialista társadalom építésére, a népek közötti barátság és bizalom elmélyítésére. az idei béke és barátsági hónap kapcsolódik a béke-világtanács kezdeményezte nagy nemzetközi akcióhoz, amely május 4-10. között az európai biztonság és leszerelés ügyéért mozgósit.

a megnyitót követően berecz jános, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője, az obt elnökségi tagja tájékoztatta a testületet az időszerű nemzetközi kérdésekről.

/folyt.köv./

- 36 -

17.10/um

430
P

K.
P

bb 56. /a béke1.folyt./um

a nemzetközi helyzet változásai újabb lendületet, még szélesebb összefogást sürgetnek minden felelős politikai tényezőtől, társadalmi szervezettől a háboru elkerülése érdekében - hangsúlyozta. - a változások különösen a fejlődő országokat jellemzik, ahol keresik a kiutat a nyomorból, a lehetetlen feltételekből. a történelem a felemelkedésre már adott jónéhány példát, s ezekben az államokban látják, tudják: az emberiség kifejlesztette, lehozta az a tudományos-, s termelőerőt, amellyel az elmaradottak kilábalhatnának a szegénységből, az analfabetizmusból. a harmadik világ csak töredékében jut hozzá ezekhez a vívmányokhoz, s az ott élők óhatatlanul arra a következtetésre jutnak: kívülálló erők akadályozzák saját erőforrásaik hasznosítását, továbblépésüket. ennek következményeként forradalmasodnak a pártok, a vezetők, a népek általában, s - a közvetlen beavatkozások nyomán - konkrétan is harcba szállva az imperializmussal.

mi ezt a folyamatot megállítani nem tudjuk, de nem is akarjuk, mert ezeknek a törekvéseknek az eredményeként teljesedik ki az emberiség élete - mondotta a továbbiakban berecz jános, az imperialista körök - mert a történelemben így szokták meg - erővel, erőszakkal próbálnak válaszolni. mindezek ellenére létezik az enyhülés, de nem olyan mértékben, amilyenben mi szeretnénk. létezik a hidegháborús légkör is, de nem annyira, mint az 1950-es években. a legdöntőbb: a sok összetevőből álló nemzetközi erőviszonyokat a másik oldalon nem tudták megbontani.

a kb külügyi osztályának vezetője méltatta a szocialista országok pártkongresszusainak jelentőségét, kiemelve az szkp xxvi. kongresszusának programját, amely a béke, a biztonság, a nemzetközi bizalom valamennyi lényeges területét felöleli. a megszokottan nyugodt, konstruktív, s ugyanakkor nyitott javaslatok minden területen a tárgyalási készséget hangsúlyozzák, számolva a partnerek érzékenységgel is.

berecz jános ezt követően hangsúlyozta, hogy a nemzetközi békemunkában az elszántság mellett mind nagyobb szükség van a bölcses-ségre, az összefogás, a megegyezés készségére. a vitákban félre kell tenni a türelmetlenséget, hogy a forradalmi munkásmozgalom eredményesen szélesíthesse az összefogását a nem forradalmi munkásmozgalommal, s olyan más erőkkel, amelyek készek a béke irányába haladni. ami minket illet: a tárgyalásokhoz a magyar népköztársaság nemzetközi tekintélye ad biztos alapot, ezt elbizakodottság nélkül meg kell őrizni, tovább erősíteni, aktív, sokoldalú tevékenységgel munkálkodva a nemzetközi szinten. e területen nagyok a lehetőségei és egyben a feladatai a szakszervezeteknek, az egyházaknak mindenekeztül abban, hogy a közös ügynek megnyerjék azokat, akikkel eddig még nem értettek szót.

/folyt.köv./

- 37 -

17.17/um

435
P

K.
P

bb 56. /a béke ...2.folyt./um

ezután Kovács Béla, az országos béketanács főtitkára szólalt fel. rámutatott: az öbt titkársága a hazafias népfronttal, a szakszervezetekkel, a kisz-szel, az mszbt-vel, a tit-tel, a szövetségekkel, valamennyi társadalmi tömeg- és rétegszervezettel, valamint az egyházak képviselőivel közösen dolgozta ki a béke- és barátsági hónap célkitűzéseit, programját.

- amikor a rendezvényekről beszélünk, ki kell emelni a legfontosabbat: dolgozó népünk békés körülmények között végezheti alkotómunkáját, nyugodt, kiegyensúlyozott légkörben építheti a fejlett szocialista társadalmat, a hazafias népfront nemrégiben lezajlott VII. kongresszusa is kifejezte társadalmunk békeakarátát, üdvözölte az szkp XXVI. kongresszusának békekezdeményezéseit, mert ezek népünk érdekeit, az emberiség törekvéseit szolgálják.

a béke és barátsági hónap a mozgalom kiemelkedő eseménye, ám nem kizárólag a béketanács ügye, hanem a társadalom egészsége. a hazafias népfront testületei a megyeszékhelyeken, a városokban, a községekben lakóterületi fórumokra mozgósítanak, sok településen a hazánkban működő, szocialista országokat képviselő kulturális intézményekkel együttműködve barátsági heteket, napokat is tartanak. a szakszervezetek az üzemekben szerveznek szolidaritási gyűléseket, a tit pedig előadókat küld a leszerelési, a tudományos fórumokra, s lehet tovább sorolni a kisz-rendezvényeket, a papi békegyűléseket, a kisiparos-fórumokat. a magyar békemozgalom tudatosan szélesíteni igyekszik nemzetközi kapcsolatait, felvéve az érintkezést a béke ügyét vállaló újabb erőkkel.

a béketanács ülésén felszólalt a béke és barátsági hónap alkalmából hazánkban tartózkodó szovjet küldöttség vezetője, vlagyimir szafonov, a szovjet békebizottság tagja is. aláhuzta: a szocialista országok béketörekvéseinek megvalósításához nagy mértékben hozzájárulnak a magyar békeharcosok, az egész magyar haladó közvélemény. a szovjetunióban a béke hívei nagyra értékelik azt a hozzájárulást, amelyet a magyar béketanács nyújt a békeharchoz, a fegyverkezési verseny elleni küzdelemhez, a Magyarország és a szovjetunió népei közötti testvéri barátság erősítéséhez.

a további felszólalásokban Gyovai Gyula, a magyar külügyi intézet igazgatója a tőkésországokban kibontakozó békekezdeményezések, köztük a brüsszeli elindult, európai biztonsági övezet kialakítását célzó javaslat jelentőségét méltatta. Barabás Miklós, a demokratikus ifjúsági világszövetség főtitkára hangsúlyozta, hogy a kisz-kongresszus előkészítése jó alkalmat jelentett a fiatalok széles körű mozgósítására. ismételten bebizonyosodott: Magyarországon az ifjúság nem passzív szemlélő, ha a békéről, barátságról van szó.

/folyt.köv./

- 38 -

17.25/um

140

RP.
B

bb 56. /a béke ...3.folyt./um

Farkas József, a hnf bács-kiskun megyei titkára a Duna-Tisza közötti terület béke és barátsági tevékenységét ismertette, kiemelve a május 14-én Kecskeméten sorra kerülő tudományos konferencia jelentőségét. Straub F. Brunó, a napokban akadémiai aranyéremmel kitüntetett tudós részt vett az idén Bécsben megrendezendő nemzetközi konferencia előkészítő tanácskozásán, amelyről beszámolván kiemelte: különböző pártok, polgári erők képviselőit hívják konstruktív eszmecserére. a dialógusra, egymás álláspontjának megismerésére minden korábbinál nagyobb szükség van. Duschek Lajosné, a magyar nők országos tanácsának elnöke az aktívan politizáló lányok, asszonyok nevében szólalt fel. elmondotta, hogy az idén Prágába hívják össze a nők világkonferenciáját az egyenlőség, a nemzeti függetlenség és a béke ügyének jegyében. Simai Mihály, a magyar ENSZ-társaság, valamint az ENSZ-társaságok világszövetségének elnöke a világ valamennyi országát feszítő gazdasági nehézségekre utalt. a fejlett ipari országokban ma már 20 millió munkanélkülit számlálnak, s a 80-as években továbbra sem lehet gyorsabb fejlődésre számítani. a föld lakossága - ma 4,4 milliárd - 2000-re eléri a 6 milliárdot, s elsősorban ott nagy a népszaporulat, ahol most is a legfeszítőbbek a gondok. jellemző, hogy a nemzetközi gyermekévtizedben született minden száz gyermek közül 14 ma már nem él. ugyanakkor a fegyverkezési verseny hatalmas összegeket, s még inkább óriási szellemi energiát, technikai lehetőséget köt le. a második világháború közvetlen katonai kiadásai - 1975-ös áron számolva - 6000 milliárd dollárra rúgtak. ha nem sikerül megfékezni a fegyverkezési versenyt, akkor a katonai kiadások a következő egy évtizedben ugyanennyit tesznek majd ki. éppen ezért az ENSZ 1982-re, a leszerelés jegyében rendkívüli ülészakot hív össze. mindent meg kell tenni, hogy az ugyancsak a világszervezet által meghirdetett leszerelési évtized ne váljon a fegyverkezési verseny tragikus veszélyekkel fenyegető tiz esztendejévé. /mti/

bb 56. idős Fazekas Lajos kiállítása mosonmagyaróvárott

cser/um st hgy

1981. május 8.

idős Fazekas Lajos nádudvari Fazekas Mester, a népművészet mestere munkáiból nyílt kiállítás pénteken délután Mosonmagyaróvárott, a városi-járásai művelődési központban. a híres nádudvari fekete cserépedényeket - korsókat, tálakat és vázákat - ma már csak az idős mester és gyermekei készítik. a mosonmagyaróvári kiállításon idős Fazekas Lajos mintegy 100 alkotása látható. /mti/

17.30/um

145

RP.
B

- 39 -

bb. 57. mozgó szobrok -két kiállítás a fővárosban

t/is/rj dg hgy

1981. május 8.

a formájában szokatlan kiállítás nyíl pénteken buda-
pesten: a műcsarnok kamaraterme tilless béla, az iparművészeti mu-
zeum diszterme pedig haraszty istván munkáinak ad otthont. a
két kiállítás közös jellemzője: a bemutatott alkotások mozognak.

tilless béla, debrecenben élő festőművész, másodszer jelent-
kezik önálló tárlattal a fővárosban, grafikái mellett ezúttal
bemutatja legújabb fém-kisplasztikáit, a nagy méretekben is meg-
valósítható, térdiszítést szolgáló mobilokat. néhány nagyméretű
fotó az alkotó már megvalósult köztéri műveit ábrázolja. a kiál-
lítás május 31-ig látogatható.

az iparművészeti múzeum téralkotás-tárgyformálás kamarakiál-
lítás -sorozatában haraszty istván mobilok című tárlata akár az
egy kiállítás gépei, elnevezést is kaphatta volna. több vidé-
ki bemutatkozása után a budapesti muzeumlátogatók most ismerked-
hetnek meg először haraszty istván különös világával; forgó, pör-
gő, villogó ál-gépeivel, furcsa szerkezeteivel. az iparművészeti
muzeumban nemcsak a bemutatott alkotások szokatlanok, hanem a
közönség aktivizálása is: itt ugyanis a kiállított tárgyakhoz nyul-
ni szabad: haraszty istván mobiljai június 21-ig látogathatók,
illetve kezelhetők. /mti/

--

bb. 58. felhasználható 19 órától!

a jánosházi nagygyűléssel véget ért a magyar-bolgár barátsági
hét vas megyében

lér/st/rj hgy

1981. május 8.

pénteken jánosházán befejeződött a vas megyei magyar-bolgár
barátsági hét programja. a bolgár állam megalakulásának 1300.
évfordulója alkalmából rendezett barátsági hét záróeseményeire vas
megyébe érkezett boncso mitev, a bolgár népköztársaság magyaror-
szági nagykövete.

↳ Petesev

/folyt.köv./
17.45 rj.

-40-

t

bb. 58. / a jánosházi... 1. folyt./rj

jánosházán ezen a napon a művelődési otthonban bolgár grafi-
kai, valamint a mezőgazdaság fejlődését bemutató kiállítást nyílt,
s este magyar-bolgár barátsági nagygyűlést rendeztek, amelyen
boncso mitev nagykövet is felszólalt. /mti/

↳ Petesev

--

bb. 59. felhasználható: 19.30 órától!

medea-magyarországi opera ősbemutató szegeden

dén/rj hgy

1981. május 8.

a szegedi zenés színházban pénteken bemutatták kovách andor
medea című egyfelvonásos operáját. a hosszabb idő óta amerikában
élő szerző a budapesti zeneművészeti főiskolán tanult, többek kö-
zött kodály zoltánnál, bárdos lajossal és vaszy viktornál. jelenleg
a bostoni egyetemen zeneszerzést tanít. a szegedi bemutatón,
amely egyben a mű magyarországi ősbemutatója volt, részt vett
a szerző is, aki több mint száz zeneművet, köztük öt operát írt.
a medeát, amelynek alapja jean anouilh drámája, eddig genfben,
saarbrückenben, nantesben, párizsban játszották és elhangzott a
new yorki rádió adásában is. az opera szövegét huszár klára for-
ditotta magyarra. a zenekart a bemutatón cser miklós vezényelte.
a címszerepet terebessy éva énekelte. a díszletek csikós attila,
a jelmezek vágvölgyi ilona tervei alapján készültek. a medeát hor-
váth zoltán rendezte.

az est második részében puccini gianni schicchi-jét mutatta be az
együttes, ugyancsak horváth zoltán rendezésében. a puccini ope-
rát pál tamás vezényelte, a címszerepet gyimesi kálmán énekelte.
a díszleteket sándor lajos, a jelmezeket bata ibolya tervezte.
/mti/

--

bb. 60. felhasználható: 19 órától!

heltai jénő vigjátékának bemutatója veszprémben

feh/st/rj hgy

1981. május 8.

heltai jénő tündérlaki lányok című vigjátékát
mutatták be pénteken veszprémben a petőfi színházban orbán tiber
rendezésében. az évad újolsó bemutatóján a tündérlaki lányokat
takács katalin, horváth ibolya, pataki ercsi és a főiskolás hor-
vát zsuzsanna, az udvarlókat jászai lászló, kassai károly és dőczy
péter alakították. a darab jelmezeit ék erzsébet, díszleteit neog-
rády Antal tervezte. /mti/

17.50 rj

1810

15.45

-41-

bb. 61. felhasználható: 19 órától!

bemutató a csiky gergely színházban

gom/st/r j hgy 1981. május 8.

victor hugo a királyasszony lovagja című drámáját mutatta be pénteken a kaposvári csiky gergely színház társulata. a romantikus művet babarczy lászló, a színház jászai-dijas igazgatója állította színpadra. a kaposváriak az évad utolsó premierjén a főbb szerepekben básti julit, spindler bélát, máté gábort, dánffy sándort láthatták szegő györgy jelmezeiben és diszletei között. /mti/

-.-

bb. 62. budapestre érkezett koppenhága főpolgármestere

ve/rj dg hgy 1981. május 8.

pénteken budapestre érkezett egon weidekamp, koppenhága főpolgármestere

a vendéget - és a dán főváros ujságíróinak hazánkban tartózkodó csoportját - a délután folyamán a városházán fogadta szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke. tájékoztatta a vendégeket budapest városfejlesztési eredményeiről, terveiről, ismertette a főváros lakásépítési programját, egészségügyi, szociális áruellátási, közlekedési, közoktatási helyzetét. /mti/

-.-

bb. 63. új üzemcsarnokot avattak csurgón

gom/ve/rj st hgy 1981. május 8.

új üzemcsarnokot avattak pénteken a somogy megyei csurgón, a napsugár ipari szövetkezetben. az 50 millió forintos beruházással létesített 1300 négyzetméter alapterületű, korszerű üzemcsarnok megfelelő helyet ad a szövetkezet tevékenységében jelentős szerepet betöltő fémipari ágazatnak, amely eddig régi, egészségtelen, szétszórta kis műhelyekben dolgozott. a szövetkezet, amely az országban egyedül foglalkozik galvanizáló és zsirtalanító berendezések előállításával, az új üzemépület által biztosított jobb lehetőségekkel élve a vi. ötéves terv végére megkétszerezi, 100 millió forintra növeli fémipari ágazatának éves termelését. /folyt. köv./

18.00 rj

-42-

1815

45
15
18

bb. 63. / új üzemcsarnokot avattak... 1. folyt./rj

az üzemcsarnok avatását egybekapcsolták a szövetkezet megalakulásának 30. évfordulójáról megemlékező ünnepi közgyűléssel, amelyen immár hatodik alkalommal vehették át a kiváló szövetkezet oklevelét. a szövetkezet ünnepségén részt vett trethon ferenc munkaügyi miniszter és rév lajos, az okisz elnöke is. /mti/

-.-

bb. 64. óvári miklós fogadta a béke és szocializmus főszerkesztőjét

pá/rj dg hgy 1981. május 8.

óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára pénteken fogadta konsztantyin zarodovot, a béke és szocializmus című folyóirat főszerkesztőjét, akivel megbeszélést folytatott a folyóirat szerkesztőségének munkájáról, az mszmp és a szerkesztőség együttműködésének tapasztalatairól.

a találkozón jelen volt lipkovics károly, az mszmp képviselője a folyóirat szerkesztőségében. /mti/

-.-

bb. 65. orosz lányban megnyitják a dunántúli bábjátékos napok

ber/st/rj hgy 1981. május 8.

a résztvevő 300 uttörő felvonulásával nyitották meg pénteken orosz lányban a viii. dunántúli bábjátékos napokat. a háromnapos találkozón az orosz lányi együtteseken kívül 13 dunántúli város, illetve község csoportjai szerepelnek. a megnyitó ünnepségen kemény henrik bábművész, a népművészet mestere adott műsort. a szombati programban bábkészítő bemutató, bábpiac, táncház és a csoportvezetők szakmai tapasztalatcseréje szerepel. vasárnap több együttes a környező községekben is fellép. /mti/

-.-

18.05 rj

-43-

1820

15.
20
18

bb 66. az ikr-taggazdaságok befejezték a kukorica vetését

ber/um st hgy

1981. május 8.

a több mint 200 ikr taggazdaság péntekre országsszer-
te befejezte a kukorica vetését. csaknem 230 000 hektáron tették
földbe a magot. 5000 hektár belvizes területre szuperkorai vető-
magot tartalékolt a rendszergazda, a bábolnai iparszerű kukorica-
termelő közös vállalat. ezek a hibridek 3-4 héttel rövidebb idő
alatt beérnek, mint a koraiak, így már szeptember közepén betaka-
rithatók. jól szervezett munka eredményeképpen nagyrészt sike-
rült az időjárás okozta lemaradásokat pótolni. a rendkívüli ősz
ugyanis 55 000 hektár szántatlan és 88 000 hektár műtrágyázatlan
területet hagyott „örökségül”, ezeket is viszonylag jó minőség-
ben munkálták meg. ahol a télen nem tudtak szántani, tavasszal
többszöri tárcsázással készíteték elő a vetőágyat. a vetőgépek
szinte kivétel nélkül éjjel-nappal dolgoztak, így optimális idő-
ben, a tavalyinál egy héttel korábban került földbe a mag. a hosz-
szu száraz időszaknak ennyi haszna volt, hogy a poros talajban nem
tudott csírázni a mag és így könnyebben átvészelte az április utol-
só napjaiban beköszöntött szokatlanul hideg időjárást. most azonban
a melegebbre fordult idő mellett esőre is szükség lenne a gyors
keléshez és a növényvédő szerek hatásának érvényesüléséhez.
/mti

bb 67. időjárás

um hgy

1981. május 8.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken este:

kiránduló idő

várható időjárás az ország területére szombat estig: időnként
magnövekszik a felhőzet, és elszórtan egy-egy zápor is kialakul-
hat. a változó irányú szél néhányszor megélelnkül. meleg marad az
idő. a hőmérséklet holnap délután 20-25 fok között lesz. /mti/

- 44 -

18.26/um

1900

19.00

bb 68. hatvan év a román kommunista párt megalakulása óta
- kiállítás a budavári palotában

t me/z um dg hgy

1981. május 8.

a román kommunista párt megalakulásának 60. évfordulója al-
kalmából pénteken dokumentum kiállítás nyílt a magyar munkásmoz-
galmi muzeumban. a román forradalmi és demokratikus mozgalmak
és a román kommunista párt története muzeumának anyagából össze-
állított kiállítás bemutatja a testvérpárt hat évtizedes történe-
tét, románia szocialista fejlődését. fényképek, iratok, plakátok,
ujszágok és más kiadványok másolatai ismertetik a román munkásmoz-
galom, a román kommunista párt küzdelmét a román nép szabadságáért,
romániának a fasisza iga alóli felszabadulásáért.

a kiállítást halay tiber, az mszmp központi bizottsága társa-
dalomtudományi intézetének igazgatóhelyettese nyitotta meg, majd
victor bolojan, románia budapesti nagykövete mondott beszédet.

a megnyitó ünnepségen részt vett társadalmi, politikai, kul-
turális életünk számos képviselője. ott volt a diplomáciai testü-
let több tagja.

a dokumentumkiállítást egy hónapig tekinthetik meg az érdek-
lődők. /mti/

ballai lászló az mszmp kb
osztályvezetője, valamint

bb 69. a dán lakásügyi miniszter sajtótájékoztatója

t os/z um hgy

1981. május 8.

erling olsen, dán lakásügyi miniszter - aki ábrahám kálmán
építésügyi és városfejlesztési miniszter meghívására látogatott
hazánkba - pénteken tájékoztatta a sajtó képviselőit magyarországi
tapasztalatairól, látogatásának eredményeiről.

a hilton szállóban - henrik holger haxthausennek, dánia magyar-
országi nagykövetének részvételével - megtartott sajtótájékozta-
tón erling olsen az mti munkatársának kérdésére elmondotta:
magyarország és dánia között már korábban kialakult eredményes
gazdasági kapcsolatok kiszélesítésére nyílik most lehetőség.

/folyt.köv./

- 45 -

18.43/um

1915

19.00

bb 69. /a dán lakásügyifolyt./um

- tárgyalásaink során mindenekelött abban állapotunk meg - hangsúlyozta - hogy a harmadik piaci exportban fokozzuk az együttműködést, ennek realitását igazolja egy már korábban meg-alapozott együttműködés, melynek keretében magyar és dán vállalatok közösen építenek fel és kulcsrakészen adnak át hét kórházat algériában és mintegy 10 ezer lakást nigériában, a harmadik piaco-kon való együttműködés a dán cégek és a magyar vállalatok számára kölcsönösen előnyös. lehetőség nyílik ugyanis egyebek közt egymás exportpiacain megjelenni, s a közös, komplettebb kínálattal új piacokat is meghódítani.

a két ország vállalatai közötti kapcsolatfelvételt jól szolgál-ta a dán lakásügyi miniszter látogatásával párhuzamosan megrende-zett, kiállításal egybekötött építőipari szakmai találkozó, ame-lyen a dán cégek mutatkoztak be magyar partnereiknek. a találko-zón írták alá a scan form building systems dán cég és a medinvest közötti együttműködési szerződést, különböző külföldi építkezések közös kivitelezésére. /mti/

..-

bb 70. elutazott az osztrák ügyészi küldöttség

gg um dg

1981. május 8.

dr. ferdinand stiegelbauer, az osztrák legfelsőbb bíróság mel-lett működő legfőbb ügyész vezette ügyészi delegáció pénteken elutazott budapestről.

a küldöttség magyarországi tartózkodása során tárgyalásokat folytatott dr. szijártó károly legfőbb ügyésszel és az ügyé-szi szervezet más, magas rangú vezetőivel.

a magyar legfőbb ügyésszel folytatott megbeszélésen áttekin-tették a két ország között kötött jogsegély-szerződés keretében folyó joggyakorlatot. megállapították, hogy a szerződés rendelke-zéseit az ügyészi, illetve az igazságügyi szervek eredményesen hajtják végre. mindkét állam állampolgárai a büntetőeljárások során is megfelelő jogvédelemben részesülnek, és a kölcsönös fel-ajánlások alapján a másik ország területén elkövetett bűncselek-ményekért is a hazai bíróságok előtt vonják felelősségre az érintetteket.

/folyt.köv./

- 46 -

18.55/um

1920

19.15
P

bb 70. /elutazott az osztrák...folyt./um

értékelték továbbá a két ügyészi szervezet kapcsolatainak együttműködésének fejlődését, s tárgyaltak a kapcsolatok to-vábbi erősítésének és bővítésének lehetőségeiről.

a delegáció - dr. szijártó károly kíséretében - látogatást tett dr. markója imre igazságügyminiszternél, dr. szilberekj jeno-nél, a legfelsőbb bíróság elnökénél és több megyei főügyészségnél. /mti/

..-

bb 48. /a finn külügyminiszter...1.folyt./um

paavo va:yrynen a késő délutáni órákban a duna-intercontinen-tal szállóban találkozott a magyar és a finn sajtó képviselőivel. a sajtókonferencián - amelyet iván tivadar, a külügyminisztérium sajtóosztályának megbízott vezetője nyitott meg - előljáróban magyarországi tárgyalásainak tapasztalatait értékelte a finn kül-ügyminiszter. elmondotta: a losonczy pálnál és lázár györgynél tett látogatást valamint a puja frigyessel folytatott megbeszélé-seket rendkívül baráti légkör jellemezte és azok a további kapcsolatok alakulását illetően nagyon hasznosak voltak.

- a tárgyalások során elsősorban a kétoldalú kapcsolatokkal foglalkoztunk, s áttekintettük a nemzetközi helyzetet is - mondta a külügyminiszter. hozzátette: a fő hangsúly a kelet és a nyugat viszonyára esett, de érintettük a madridi értekezlet kilátásait, foglalkoztunk a nemzetközi feszültséggócokkal.

- egyetértettünk abban, hogy népeinkben élénken él a rokonság tudata és ez különleges vonásokkal egészíti ki kapcsolatainkat: viszonyunk különösen meleg. a finn-magyar kapcsolatok az elmúlt időkben igen jól fejlődtek; kereskedelmi forgalmunk a többszörösé-re növekedett és a további fejlődés kilátásai is biztatóak. a kul-turális együttműködés hosszú hagyományokra tekint vissza, a külön-böző baráti szervezetek, a testvérvárosok között is igen jó, szo-ros kapcsolat alakult ki, amely széles rétegek számára teszi lehe-tővé egymás jobb megismerését.

a nemzetközi helyzet értékeléséről szólva paavo va:yrynen ki-emelte: bár finnország és magyarország különböző helyet foglal el a nemzetközi életben, külpolitikai nézeteinkben sok a hasonlóság, aminek következtében eredményesen együttműködünk az ensz-ben, az európai biztonsági értekezleten és más fórumokon is.

/folyt.köv./

- 47 -

19.32/um

20.00

20.15
P

bb 48. /a finn külügyminiszter...2.folyt./um

- a mostani megbeszélés

éseken egyetértettünk abban, hogy feltétlen szükség van az enyhülési folyamat további folytatására, a fegyverkezési verseny megfékezésére, mindent meg kell tenni a le-szerelés elősegítéséért, a békés együttműködés szélesítéséért - mind Európában, mind a világ más részein - hangsúlyozta a finn külügyminiszter. - tárgyalásaink során úgy ítéltük meg, hogy - számos más kérdéshez hasonlóan - egymáshoz közelálló módon értékeljük a jelenlegi nemzetközi helyzetet.

kérdésekre válaszolva utalt rá, hogy a közepes és kis országoknak - köztük Magyarországnak és Finnországnak is - jelentős szerepük lehet a nemzetközi helyzet alakításában, különösen jó példa erre az európai biztonsági és együttműködési értekezlet. ha aktív külpolitikát folytatnak ezek az országok, s ha egymással megfelelő kapcsolatokat tudnak és akarnak kialakítani, fontos szerephez jutnak a jövő nemzetközi politikájának alakításában - hangsúlyozta Paavo Väyrynen. /mti/

..-

bb 71. németh károly látogatása szolnok megyében

end/um st hgy

1981. május 8.

németh károly, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára pénteken szolnok megyébe látogatott. szolnokon a megyei pártbizottság székházában Andrikó Miklós első titkár fogadta. németh károly részt vett a megyei pártbizottság ülésén, ezt követően felkereste a mezőheki táncsics termelőszövetkezetet. a gazdaság mesterszállási központjában Pálffy Dezső elnök és Erős Lajos az üzemi pártbizottság titkára tájékoztatta a tízezer hektáron működő nagyüzem gazdálkodásáról, eredményeiről és gondjairól, valamint a pártszervezetek tevékenységéről.

az országos Hírű Táncsics TSZ az elmúlt évben is kimagasló termelési sikereket ért el. annak ellenére, hogy a jégverés 54 milliós kárt okozott a gazdaságnak, tetemes nyereséggel zárták az évet. az ország legnagyobb szövetkezeti libatenyésztete, a baromfi-, a sertés- és a szarvasmarhaállomány jól jövedelmezett. a növénytermesztésben különösen a cukorrépa, a buza, a kukorica és az olajos magvak fizettek jól. a sokoldalúan kezdeményező, magas színvonalon termelő TSZ az idén is elnyerte a kiváló címet. németh károly az MSZMP központi bizottsága nevében elismerését fejezte ki a gazdaság dolgozóinak. a politikai bizottság tagja az üzemi látogatás során megtekintette a sz. korszerű baromfi- és libatelepét, paprika-száritó üzemét, valamint szarvasmarha-tenyésztését. /mti/

- 48 -

19.55/um

2030

bb 72. a béke és barátsági hónap fővárosi és megyei nyitórendezvényei

t ma-vid/pá um az hgy

1981. május 8.

pénteken több megyében, valamint Budapesten megtartották a hagyományos tavaszi béke és barátsági hónap nyitórendezvényeit.

a június 9-ig tartó, s valamennyi társadalmi réteget mozgósító akciósorozat megnyitójának a fővárosban a Nemzeti Színház adott otthont. a HNF budapesti bizottságának rendezésében lezajlott ünnepi eseményen Sebestyén Nándorné, az országos béketanács elnöke méltatta a fasizmus fölött aratott győzelem jelentőségét, s szólt a második világháború borzalmainak intő mementóiról. a békeszerető embereket ma aggodalommal tölti el a nemzetközi helyzet alakulása. ugyanakkor erősödik az enyhülés, a békés egymás mellett élés eredményeit megőrizni, továbbfejleszteni kívánó erők összefogása.

/dolymköv./

bb 72. /a béke és1.folyt./um

Ünnepi békenagygyűléseket tartottak Bács-Kiskun, Békés, Fejér, Győr-Sopron, Heves, Szabolcs-Szatmár és Szolnok megyében is. Karcagón Ivan Szalimon, a budapesti szovjet nagykövetség tanácsosa méltatta ünnepi beszédében a szovjetunió békepolitikáját, az SZKP XXVI. kongresszusán megfogalmazott béketörekvéseket. Kisvárdán - a béke és barátsági hónap eseményeinek Szabolcs-Szatmár megyei nyitányán - magyar-szovjet barátsági nagygyűlést tartottak, amelyen részt vett a szovjetunió kárpátontúli területéről érkezett küldöttség, s Kraszarm Ivanov, a szovjetunió debreceni főkonzulja is.

az ünnepi rendezvényeken békemozgalmi tevékenységükért, a népek közötti barátság ápolásáért számos munkahelyi, öntevékeny művészeti közösséget és több aktivistát tüntettek ki az országos béketanács emléklapjával, jelvényével. /mti/

..-

- 49 -

20.33/um

2030

bb 73. lengyel pártmunkás küldöttség látogatása hazánkban

pá um dg hgy

1981. május 8.

az mszmp központi bizottságának meghívására május 4. és 8. között hazánkban tartózkodott a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottsága sajtó, rádió és televízió osztályának pártmunkás küldöttséget, élén tadeusz zarebaval, a kb osztályvezető-helyettesével. a delegáció a tömegtájékoztatási eszközök pártirányításának elvi és gyakorlati kérdéseit tanulmányozta.

berecz jános és győri imre, az mszmp központi bizottságának tagjai, a kb osztályvezetői fogadták a lengyel vendégeket. /mti/

-.-

bb 74. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 órától zártság

um...

1981. május 8.

37. a győri tanács vb ülése - forgalmi rend
38. somoskői nyári tárlatok
39. magyar-nszk gazdasági tárgyalások /5.jav./
40. elutazott a bolgár közellátási miniszter
41. fogadás csehszlovákia nemzeti ünnepén /6.jav./
42. idegenforgalmi tanácskozás győrről
43. szabadföldi karalábé szedése csongrádban /7.jav./
44. szerk. figy.: javítás a 20-as /bőséges zöldségellátás/ hírre
45. a vasasszakszervezet elnökségének ülése
46. elhunyt koltai imre
47. új diákszálló budapesti orvostanhallgatóknak
48. a finn külügyminiszter pénteki programja
49. elutazott blagoj popov
50. megnyílt a kmetty jános emlékmúzeum szentendrén
51. dr. szentgáli gyula emlékülés szekszárdon
52. magyar vezetők üdvözlő távirata csehszlovákia nemzeti ünnepe alkalmából
53. elutazott a lengyel honvédelmi szövetség küldöttsége /8.jav./
54. munka vörös zászló érdemrendje a nádudvari vörös csillag tsz-nek /9.jav./
55. idős fazekas lajos kiállítása mosonmagyaróvárott
56. ülést tartott az országos béketanács
57. mozgó szoborok - két kiállítás a fővárosban
58. véget ért a magyar-bolgár barátsági hét vas megyében /10.jav./
59. magyarországi opera ősbemutató szegeden / 11.jav./
60. heltaai jeno vígjátékának bemutatója veszprémben

/folyt.köv./

- 50 -

21.00/um

21

bb 74. /a belföldi ...folyt./um

61. bemutató a csiky gergely színházban
62. budapestre érkezett koppenhága főpolgármestere
63. új üzemcsarnokot avattak csurgón
64. óvári miklós fogadta a béke és szocializmus főszerkesztőjét
65. dunántúli bábjátékos napok oroszlányban
66. az ikr taggazdaságok befejezték a kukorica vetését
67. időjárás
68. kiállítás az rkp történetéről /12.jav./
69. a dán lakásügyi miniszter sajtótájékoztatója
70. elutazott az osztrák ügyészi küldöttség
71. németh károly látogatása szolnok megyében
72. a béke és barátsági hónap fővárosi nyitórendezvényei
73. lengyel pártmunkás küldöttség látogatása hazánkban
74. hírjegyzék

-.-

- 51 -

- v e g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: ágoston lászló, koronczay emil,

halasi györgy

21.03/um

21